

Jernbane-Bladet

30. ÅRGANG

4

APRIL 1973

KASSEAPPARATER

GL. MONT 12 · 1117 KØBENHAVN K. · TELEFON MI 9988

Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

Fredericia

Det betaler sig at købe ind hos ...

E-K MARKED

Vesterbrogade 30 . Fredericia
Telefon 92 63 24

Besøg specialforretningen
indenfor radio, TV, båndoptagere samt
radiotelefon

Vesterbrogade 46 – Fredericia
Telefon 92 05 18

Når det gælder sy- og strikkemaskiner
går man til ...

Prinsessegade 35 . Fredericia
Telefon 92 58 06

Gør en god handel –
De er i centrum hos

Vendersgade 18 – Fredericia
Telefon 92 34 68
Kjoler – Konfektion

KETTYS BLOMSTER & KERAMIK

Hjørnet af Danmarksgade/Bjerggade
Fredericia . Tlf. 92 04 39

Alt i kranser – Eget kranserbinderi
Alt ordnes vedrørende begravelser
Leverandør til Statsbanerne

RESTBODEN

Vendersgade 41 . Fredericia
Telefon 92 44 21

Et væld af billige stofrester
i alle kvaliteter

Vi fører

Burda og Simplicity snitmønstre

Gaveideer finder man hos ...

BRUGSKUNST

Danmarksgade 47 . Fredericia
Telefon 92 51 70

Åben fra 10–12 og 14–17.30
fredag til 20 – lørdag 9–12

Det store udvalg i håndforarbejdede
ting med særpræg og hygge, gerne på
bestilling.

NB. Vi modtager håndlavede ting til
videre salg.

Briller køber vi hos ...

BRILLE CENTRUM

Danmarksgade 20
7000 FREDERICIA-Tlf. (05)92 46 30

Centret for moderne optik

DELIKATESSEN

ved Joan og Leif Damgaard (ny indeh.)
Havepladsvej . Fredericia
Telefon 92 25 08

Alt i hjemmelavede specialiteter
samt 1. kl.s kød – flæsk

NB. Bestilling modtages gerne indtil kl.
18, på selskabssmørrebrød eller vor dej-
lige platte, som vi efter ønske bringer
til Dem.

Vi handler i

MEJERIUDSALGET

ved R. Jensen

Vesterbrogade 44, Fredericia, tlf. 921035

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter, kolonial-
varer, øl, sodavand og tobaksvarer

Stedet, hvor man køber

MODERNE BOLIGTEXTILER

GARDIN HJØRNET

ved E. D. Madsen

Danmarksgade 6 – Fredericia

Telefon 92 73 83

Vi tager mål – klipper – syr og mon-
terer for Dem

Vi kører til

TEXACO SERVICE

ved Einar Jensen

Vejlevej – Fredericia – Telf. 92 58 48

Benzin, olie, vask, smøring samt
autoudstyr – Quick-service udføres
Åbent kl. 7–23 – søndag kl. 8–23

TV HUSET

Vasegården . Fredericia . Tlf. 92 44 68

Stort udvalg indenfor RADIO – TV –
BÅNDOPTAGERE – KASSETTESYSTEM
samt de mere avancerede systemer

Malerfirmaet

P. JENSEN & SØN

Norgesgade 14 - Fredericia. Tlf. 924626
Udfører arbejder for DSB

Ind til

ESSO SERVICE

ved E. Haudrum

Vejlevej – Fredericia – Tlf. 92 55 60

Benzin, olie, vask, smøring, autorepara-
tioner samt Quick-service udføres
Undervognsrensning og -behandling

Køb brød med hjem til kaffen fra ...

NIC. CHRISTENSEN

BAGERI OG CONDITORI

Danmarksgade 1 . Telefon 92 02 20

FILIAL:

Rahbecksvej 6 . Telf. 92 01 20

Hvorfor give mere, når De kan få
høj kvalitet til lav pris ...

KH Fyringsolie

Telefon 92 67 60

F. D. VASK

Vendersgade 63 . Fredericia

Telefon 92 11 55

Nummeret for moderne tøjhygiejne
Såvel vask som kemisk rens og pres
NB. Vi henter og bringer gerne

Velkommen i ...

SVENDS BOLIGCENTER A/S

Vejlevej 101, Fredericia. Tlf. 92 66 66

Kvalitetsmøbler og tæpper i stort udv.

Det største udvalg i det SMARTESTE
BØRNETØJ finder vi hos

Stedet, hvor mandfolk handler ...

RASK-TØJ

til far og søn ...

Vestcentret – Telefon (05) 92 73 45

7000 Fredericia

Gå i klædeskabet, når det gælder
kvalitetsvarer til fornuftige priser ...

KLÆDESKABET

Fredericia Vestcenter – Telefon 927310
– det store tekstilvarehus i Vestcenter

Jernbane-Bladet

Ekspedition:
Togfører V. Jonvald . Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:
H. E. Rybro (ansvarshavende)
Valby Langgade 223, 1. tv.
2500 Valby
Telefon (01) 30 87 71

Trafikassistent Tom Lauritsen
Søvænget 26 . Maribo

Abonnement
18,00 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på postgiro 6 00 82
Jernbane-Bladet . 2650 Hvidovre

Medlem af
Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

Tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Herfølge Bogtrykkeri . Herfølge

APRIL 1973

Dette nummer indeholder:

April causeri	5
Månedens emner	6
Klageprotokollen	7
Månedens foto	7
Erindres det	7
Tanker ved arbejdstilsynets 100 års jubilæum	9
Tyske privatbaner	10
Fra marts-dagbogen	12
Landet rundt	13
Den transsibiriske jernbane	14
Vi har modtaget	20
Fotohobby	21
Personalia	23
Dødsfald	23
Boghjørnet	23
Forårs-journalen	26

LUBCKE
LAVVOLT
TRANSFORMERE
til alle formål

JERNBANE ALLE 43
2720 VANLØSE
TLF. (01) 74 33 22

6
12
24
32
42
65
VOLT

D-mærkede

forlang katalog

66

Jernbanekioskerne

betjener Dem gerne med

Tobak - cigarer - cigaretter
Piber og lightere m. m.
Dag- og ugeblade
Bøger og papirvarer
Film og solbriller
Damestrømper og sæbe m. m.

TIL KONFIRMATIONERNE

anbefales kioskerens store udvalg i
telegrammer fra de førende kunstforlag

Venlig hilsen

Bladhandler-Forbundet i Danmark

Aktieselskab

Vi har skabt en tradition -rene tog

Traditionen er så fastlagt, at alle tager det som en selvfølge, at der for eksempel altid er, hvad der skal være på toiletterne - og til at være... at kupeerne fungerer, at bagagenettet er forbeholdt bagage og askebægrene tømt.

Men vi har også fået hjælp fra anden side - af et godt publikum! For danskerne er det en selvfølge, men folk udefra studser ganske sikkert over kvaliteten i vore tog. Undskyld, DSB's tog.

DDRS

Det
Danske Rengørings
Selskab a.s.

Den nyslebne sparekniv

April causeri

Som det blev spået i dette blads spalter i januar, kunne en slibning af hr. Hækkerups sparekniv snarest forventes. Dette er nu sket, og økonomi- og budgetministeren svinger den i øjeblikket med en sådan kraft, at alt, hvad der kommer i nærheden, får et snit.

Regeringens måben over handelsbalancen i årets begyndelse har ladet sig omdanne til en næsten panisk stemning. At så samtidig diverse Gallup-undersøgelser informerer om nedadgående stemmetal, gør ikke humøret bedre.

Som det er sagt til os små borgere utallige gange fra den høje regering, så skal vi nu til at tage skeen i en anden hånd. Vort forbrug, der i parantes bemærket stiger mest indenfor statens egne rammer, skal alvorligt nedsættes. Et regeringsmøde har udarbejdet en spareplan, der skulle betyde besparelser på mange hundrede millioner kroner.

Og hvor har man så sparet? – Nej, det skulle ikke være nødvendigt at oplyse om, hvor besparelserne er hentet. Det er selvfølgelig endnu en gang trafikinvesteringerne, det er gået ud over. Trafikministerens meget nonchelante udtalelser for mindre end et halvt år siden om, at vi nemt havde råd til snarest at bygge både en Store Bælts bro og en lufthavn på Saltholm har allerede lidt skibbrud. Og vi kan såmænd nok se

i vejviseren efter, hvornår der så bliver råd dertil.

Hvem andre end trafikministeren blev overrasket?

SKAL VI HAVE POSTGIROBANK?

Der er opstået politisk uro om trafikministerens fremsatte forslag vedrørende adgangen til oprettelse af lønkonti for alle statsansatte i postvæsenets girokontor. Hidtil har der været særlig lønudbetaling til postvæsenets personale gennem girokonti, men denne adgang vil ministeren altså nu have til at omfatte samtlige statens ansatte.

Naturligvis er der straks nogle, der opponerer mod forslaget ved at argumentere om favorisering af særlige befolkningsgrupper. Bankerne ser også den mulighed i øjnene, at de eventuelt kan komme til at afgive nogle kunder og dermed en indtægtskilde til deres i forvejen »slunkne« kasser. De er derfor også mellem »protestanterne«.

Men mon ikke mange med mig vil være enige i, at der trods alt er tale om en storm i et glas vand. Som det ofte er tilfældet her i landet, kan man få ufattelig meget tid til at gå med at diskutere de små og forholdsvis ubetydelige problemer, mens de store og vigtige opgavers løsning går hen over hovederne på flertallet og

derfor sjældent løses, mens tiden er til det.

Hvor mange vil dog i tilfælde af, at de kan oprette postgirolønkonto, gøre brug af denne mulighed? Det er utvivlsomt kun et fåtal. De fleste lønmodtagere har et mere personligt forhold til deres lokale bank eller sparekasse end til et fremmed postgirokontor, de kun kender pr. korrespondance. Girosystemet er fortrinligt, ja, absolut uundværligt, men som girobank næppe konkurrencedygtigt med banker og sparekasser, som man jo ikke kan undgå at få øje på, lige meget hvor man end drejer sig i byens gader. De dominerer på hvert gadehjørne, eller som en af bankernes slogan lyder »altid med i billedet«. Men de yder en fortrinlig service, selv om man må betale for den i dyre domme.

Lad derfor trafikministerens forslag blive behandlet i fred og ro uden at gøre det til et dominerende spørgsmål, som er afgørende for vort lands fremtidige eksistens. En gennemførelse vil først og fremmest resultere i øget papiradministration og yderligere ansættelse af personale i en stat, der hver dag siger til befolkningen, at nu skal der spares, samtidig med, at der indføres nye personalekrævende og fordyrende, men ikke synderlig indtægtsgivende aktiviteter.

-tl-

Månedens emner ...

Områdedrift ved DSB

Den 1. april indførte DSB områdedrift i stationstjenesten. Det er naturligvis endnu for tidligt at bedømme resultatet, men det er nu op til de udnævnte 18 områdechefer med tilhørende funktionsledere at få projektet til »at stå alene«. Det er dog ikke hermed gjort. Projektet skal hele tiden følges op, så det stadig tilpasses de ændringer, der sker i vort samfund. Og i vore dage er samfundsudviklingen hastig.

Ud over de rent personalemæssigt uheldige konsekvenser, der har været, og formentlig endnu en stund fremover vil blive skrevet side op og side ned om i organisationernes personaleblade, idet der må være noget rigtigt i tanken om at lade en del af jernbanens ledelse være placeret i den egn, den betjener. Der har været skrevet i visse blade, at det var små distrikter, der blev indført. Dette har næppe noget på sig, men at det er privatbanernes struktur, der mere indføres, således at man næsten kan tale om statsejede privatbanenet, kommer nok sandheden nærmere. Privatbanerne har vist, at ved en centralt placeret ledelse, der i rette tid har fingeren på pulsen og kan sætte ressourcerne ind, hvor der er behov for det, giver øget effektivitet og bedre publikumbetjening, såvel på personsom på godstransportområdet.

Trods decentraliseringen sættes dog ikke stordriftens fordele over styr. Anvendelsen af EDB-anlæg, som kun kan forrente sig ved at udnytte anlæggene effektivt, bibeholdes stadig centralt. De nye områder udfører en del af de rent manuelle funktioner, der tidligere lå i generaldirektoratet, men de samlede regnskaber for DSB afsluttes i København. Hvor der tidligere skulle samles regnskaber for omkring 300 stationer hver måned, kan man nu nøjes med de 18. Samlet planlægningsarbejde for DSB, som omfatter større områder og udgør en helhed, udarbejdes også fremover i generaldirektoratet, det samme gælder også andre projekter, der ikke tåler opsplitting. Store investeringer i f. eks. ombygninger og nyanskaffelser foretages naturligvis også fra centralt hold.

Et af målene for indførelse af områdedrift er naturligvis, som ved så mange andre projekter, at opnå en personalebesparelse. En mængde stillinger i de højere lønrammer nedlægges og er-

stattes af lavere lønnet personale eller erstattes slet ikke. Men områdedrift har også andre formål, bl. a. som ovenfor nævnt at gøre jernbanerne mere konkurrencedygtige ved at placere ledelsen i snæver kontakt med det område og den egn, som banen skal forsøge at hverve kunder fra, eller i det mindste at bevare de, der endnu er tilbage.

Projekt områdedrift er realiseret – lad os så se nogle positive resultater deraf.

Svensk transittrafik uden om Danmark

Svenskerne vil bygge en fast forbindelse mellem København og Malmø – uden jernbanespor. DSB ønsker en Øresundstunnel mellem Helsingør og Helsingborg – kun med jernbanespor – det vil svenskerne ikke have. De vil tværtimod udbygge færgetrafikken med tosporede færges og ny færgenhavn i Helsingborg.

Det er altså temmelig modstridende synspunkter med hensyn til, hvorledes en forbedring af trafikforholdene skal løses.

Hvad er grunden til denne tilbageholdenhed fra svenskernes side i udbygningen af faste jernbaneforbindelser landene imellem? Man har jo altid lov til at gætte. Og desværre ser det ud til, at svaret er oplagt.

Svenske kæmpefærges på Østersøen

I 1973 indsætter SJ to store nye femsporede jernbanefærges mellem Trelleborg og den østtyske havn Sassnitz. Dermed forøges denne routes kapacitet med ca. 35%, og der er ingen tvivl om, at den skal udnyttes i videst mulig omfang. I de sidste ti år er der ofret kolossale beløb i nye anlæg og nye færges fra såvel svensk som fra østtysk side. Sverige har en stor eksport af træ til Mellemeuropa, og de billige godsfragsatses, der gælder i Østlandene, billiggør den udenlandske importørs udgifter og gør derved de svenske eksportører mere konkurrencedygtige.

De østeuropæiske landes jernbanenet lider dog af en betydelig mangel på tilstrækkelig kapacitet, bl. a. på grund af, at DRs mange dobbeltsporede baner efter krigen fik fjernet det ene dobbeltspor af den russiske besættelsesmagt til brug for reparationer i det krigshærgede Rusland. Derfor arbejder banerne tungt og langsomt. De er derfor næppe velegnede for transport af gods, der kræver hurtig befordring, hvorfor den slags gods fremover vil blive befordret gennem de vesteuropæiske lande, herimellem Danmark og Vesttyskland.

Som det ses, er der altså en bagtanke med den svenske vægring mod investeringer i kapacitetsfremmende forbindelser, dvs. faste forbindelser Sverige-Danmark. Desværre betyder det også, at der fremover vil gå mere og mere trafik uden om Danmark. Da den svenske transittrafik udgør ca. 20% af DSBs indtægter af godstransport, er der ingen tvivl om, at en nedgang i transittrafikken vil betyde ganske uhyggelige perspektiver for de økonomiske resultater.

Der er dog næppe grund til at male fremtiden helt sort. Vort medlemskab af EF giver forventninger om øget handel mellem Danmark og det sydlige udland. Endvidere er der naturligvis også den mulighed, at den svenske eksport, der et par år har været stagnerende, kan få nye blomstringsår, så selv en udbygget kapacitet Trelleborg-Sassnitz ikke slår til. Og når det gælder hurtighed, er vi som sagt også særdeles konkurrencedygtige.

Det er svært at spå – men håbet er lysegrønt.

-tl-

Fartskrivere

Fra 1. januar 1976 bliver fartskrivere obligatoriske i alle nyindregistrerede lastvogne med mere end 3,5 t totalvægt og i alle busser med plads til flere end otte passagerer. Dette gælder dog ikke for busser i fast rute på højst 50 km længde.

Allerede fra 1. januar i år skulle de pågældende køretøjer som følge af vort medlemskab af EF have været forsynet med fartskrivere, men der er givet dispensation indtil 1. januar 1978, hvor alle

SPECIALIST I B & O
Autoriseret værksted

RADIO – TV – HI-FI
GRAMMOFONPLADER

»Vingaardshus«, Vingaardsgade 20
9000 Ålborg – Tlf. (08) 13 19 44

køretøjer skal være forsynet med instrumentet. Det vil sige omkring 70.000-80.000 erhvervskøretøjer.

For chaufførerne betyder fartskriverne, at der bliver mulighed for at følge med i alt, hvad de foretager sig.

Fartskrivere vil til enhver tid kunne kontrollere, hvor langt den pågældende har kørt, hastighed, køretid, arbejdstid, afbrydelser af kørslen samt enhver åbning af kassen, som indeholder diagrammet. Alt dette bl. a. for at politiet ved stikprøver kan kontrollere om chaufføren har overholdt EF-kørereglerne.

Færgen »Romsø«

DSB havde regnet med at overføre biler i syv vognbaner på den nye færge, men det har Statens Skibstilsyn ikke kunne godtage, idet der forlanges 55 cm mellem vognrækkerne. Dette betyder 25-30 biler færre pr. overfart. De skærpede regler skyldes formentlig den store overfyldning af biler, der sker på de private færges.

KLAGEPROTOKOLLEN

Store Bælts-færges priser

For en lille kande kaffe og et lidet flaterende rundstykke med en gnalling smør forlanges 11 kr. 60 øre.

»Store Bælts Brædt« med 3 stk. smørrebrød (rullepølse, leverpostej og ost, der ikke kunne dække brødet) kr. 12,75. En alm. øl kr. 5,00.

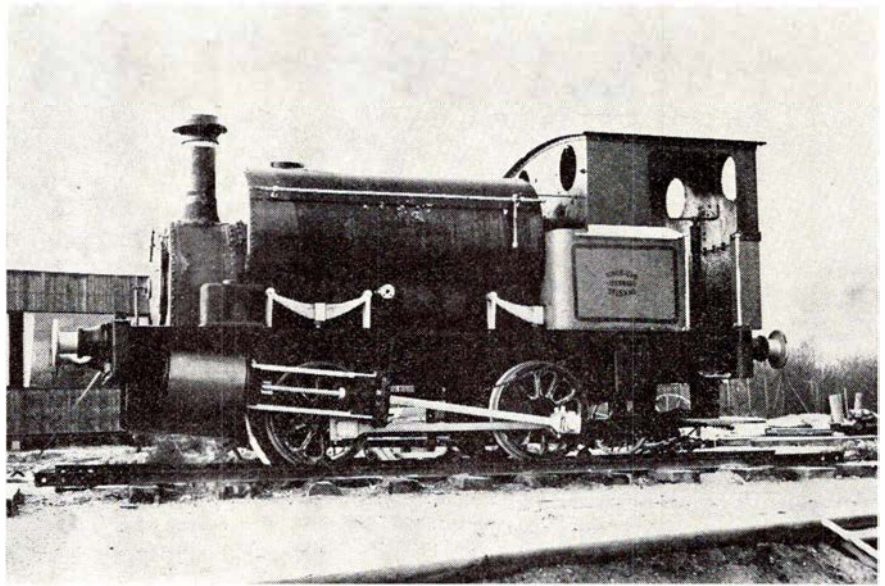
Samordningsroderi

Lønningskontorets EDB maskineri blev pr. 1. april helt forårskåd, idet ca. 1000 DSB-pensionister fik samordningsfradraget nedsat til 92 øre, og fik derved ca. 900 kr. for meget udbetalt. Det for meget anviste beløb vil blive fradraget med halvdelen pr. 1. maj og resten pr. 1. juni. Sikke noget roderi.

STENVAD kager

— det store navn i SMÅ kager

Månedens foto

»Tingbjerg Jernbane«. Foto: »tl«.

Da Østre Gasværk i København i slutningen af 1890'erne begyndte at hente egne kul op fra skibene i Københavns Frihavn, anskaffedes hertil to særprægede damploko med saddeltank fra England. Få år efter anskaffedes endnu et mægtigt til de første, og disse tre loko bestred indtil midten af 1960'erne transporterne op ad den høje rampe på værket. Det nyeste, nr. 3, udrangeredes først og erstattedes af et mindre almin-

deligt loko fra det nedlagte Valby Gasværk.

Omkring 1968-69 forsøgte man at lave en børnevenlig og idéskabende legeplads i det nye boligkvarter i Tingbjerg i Københavns udkant. Dertil fik man bl. a. opstillet ØGs udrangerede saddeltankloko, hvor det i dag står som et prægtigt stykke legetøj og som eneste stykke driftsmateriel i »Tingbjerg Jernbane« på en stump jernbanespor.

ERINDRES DET ...

For 100 år siden ... 1. april 1873

Vejlekassen, statsbanepersonalets private hjælpe- og begravelseskasse, blev på daværende tid stiftet af stationsinspektør C. Reinhold Jensen, Vejle. Den i dag så velfunderede forening startede som alt andet på daværende tid såre beskedent med, at der betaltes 20 øre pr. medlem ved et medlems død eller afsked på grund af tilskadekomst. I løbet af foreningens første ti år var medlemstallet 3.400, og ved 25 års jubilæet

i 1898 var det mere end fordoblet. 1. april 1938 overtog jernbaneorganisationerne foreningens ledelse, og den videreførtes da på almindelig forsikringsbasis. På 100 års dagen står man med et medlemstal på ca. 30.000. Som følge af det voksende medlemstal og de økonomisk bedre tider, er foreningens formue vokset med årene således, at der kan ydes medlemmerne en betragtelig udbetaling ved dødsfald o. l.

For 50 år siden ... april 1923

Banernes kulforsyning. — Man råder i dag over en kulbeholdning på 123.000 tons. Kulprisen er pr. ton kr. 36,75.

Hovedbanegårdens restauranter København

TELEFON (01) 14 12 32
Preben H. Madsen

MORGENRIGTIG BUFFET

HURTIGE RETTER

REJSEGRUPPER

KØBENHAVNS CENTRALE MØDESTED

Ferie- og udflugtssteder

Til møder og kongresser, så...

Hotel LANDSOLDATEN Danmarksgade 2 . Fredericia

Telefon 92 15 55

Et 1. kl.s spisested i hyggelige lokaliteter. – Selskaber modtages

Et sted, der er værd at gæste...

Restaurant »SKIPPERKROEN«
Sdr. Voldgade . Fredericia . Tlf. 92 58 70
Hygge og stemning i dejlige omgivelser
Små varme retter samt smørrebrød

Man spiser, hvor maden er bedst...

EXPRESSO CAFETERIA

ved P. J. Nielsen

Gothersgade 55 . Fredericia

Telefon 92 19 30

God daglig middag – lækker smørrebrød samt veltillavet kaffe
Selskabssmørrebrød lev. på bestilling

Til foreningsfester og møder anbefales...

Restaurant HANNERUP

Strandvejen . Fredericia . Tlf. 92 00 61

»LILLEBÆLTS PERLE«

Karen Steengaard

Vi mødes og hygger os i...

Restaurant »SENIORKLUBBEN«

ved Erik Høybye

Annekshallen . Sjællandsgade

Randers . Tlf. 43 23 24

Lad udflugten gå til...

Restaurant SVANELUNDEN

Hjørring – Telefon 92 03 76

Nyrestaurerede lokaler

Vi dækker op indtil 200 couverter

Agnes og Sv. Aa. Jensen

Vi spiser på...

Kadoli Cafeteria og Grill-bar

Jægergårdsgade 83, Århus. Tlf. 132665

Alt i grill-specialiteter – God daglig middag samt lækker smørrebrød

Missionshotellet ANSGAR

Prinsensgade 14-16 – Ålborg

Telefon (08) 13 37 33

Ved Lundtoft st. mellem Tinglev og Sønderborg påkørtes den 6. en rutebil i overskæringen ved stationen. Ulykken er helt ufatteligt, idet terrænet her er helt fladt, og toget kan ses på lang afstand. Seks personer blev kvæstet.

Lollandsbanen har bestilt en diesel-motorvogn for at prøve, hvorledes driften med denne vil blive. Ved afrejsen fra Vesterås til Lolland var i den tilkoblede bivogn foruden mange privatbanechefer også direktør Floor fra maskintjenesten og distriktschef Eir fra DSB.

Børsbroen, der blev bygget i 1880, som et nødvendigt led i Københavns havnebane bliver nu istandsat – DSB og Københavns kommune er fælles om udgifterne. Ved broens ombygning i 1934 blev forbindelsen til havnebanesporene i Havnegade afbrudt.

Den 8. ankom Amagerbanens nye AEG motorvogn, M 1. Driftsbestyrer Kiær og en tysk montør førte den fra fabrikken i Berlin op gennem Nordtyskland over Warnemünde og videre over Falster og Sjælland. Motorvognen er holdt i en smuk grålig tone og indvendigt udstyret med to vognklasser til 50 passagerer. Vognen drives af en benzinator. Prøvekørslerne blev vellykkede med den tyske værkfører, hr. Friderichs ved »rattet«, bistået af lokomotivfører Nielsen gik alt over forventning. M 1 er motorvognens officielle betegnelse, hvornår M 2 og M 3 osv. skal komme, er nu det store spørgsmål. At banen helt vil overgå til motordrift i persontogene er der der slet ingen tvivl om – da togene let kan medføre 150 rejsende.

Jernbane-Bladet

5. årgang . . . april 1948

Den 1. blev Slangerupbanen statsbane – kl. 9.45 afgang det officielle indvielsestog forspændt G 611 ført af banens

ældste lokofører, Peter Nielsen. Regnen silede ned og de indbudte gæster skyndte sig at indtage deres pladser. De fleste af banens stationer var flagsmykkede og skolebørnene havde fået fri og stod opmarcheret for at råbe hurra efter toget.

Efter års venten har DSB nu fået leveret en del moderne personvogne fra »Scandia« og til nytår venter man den første af de seks E-maskiner, Frichs har i ordre.

Den 17. kørte en bil mod Slangerupbanens godstog, da dette passerede overskæringen ved Dyssegårdsvej. Lokomotiv G 606 slæbte bilen ca. 150 meter før toget standsede. Vognen var da tolt knust, mens dens fører slap med mindre kvæstelser.

Kommissionen, der skal udarbejde en betænkning om Store Bælts broen, er nedsat den 17.!

Da »Engländeren« den 22. passerede Ringsted udbrod der brand i togets bageste motorvogn. Toget standsede – og den brændende motorvogn blev afkoblet. Brandvæsenet blev tilkaldt. – Toget fortsatte til Korsør, 27 minutter forsinket.

En 23-årig ung mand havde i let beruset tilstand lagt sig til at sove i sporet fra Rønne. Han blev påkørt af motortog, hvis kofanger skubbede ham bort fra sporet. Han slap med en svær hjernerystelse.

LANDET RUNDT

Bevilling. – DSB søger om bevilling på 17,9 mill. kroner til faste nyanlæg ud over, hvad der er forudsat i finanslovsforlaget. Bl. a. skal der bruges 7,3 mill. til modernisering af sikrings- og teleanlæg på S-banerne. Til reparationer af færgeløjer i Korsør og Nyborg skal der bruges 5,6 mill. kroner.

Vi anbefaler et besøg på
den nyrestaurerede ...

DSB RESTAURANT

J. F. Kennedysplads – Ålborg

Telefon 12 95 48

Et godt madsted ...

Indehaver: J. Viltoft Hansen

Tanker ved arbejdstilsynets 100-års jubilæum 23/5 1973

Arbejdstilsynet – hva' hulen er det for noget, og hva' har det med os at gøre?

Indrømmet: Alt for lidt! Men ikke desmindre har det altså det nu alligevel.

Først fra 1. april 1955, hvor de nye arbejderbeskyttelseslove trådte i kraft, kom væsentlige dele af jernbanernes områder med ind under arbejdstilsynets arbejdsområde og i fabriksinspektørernes interessefelt. For at være helt korrekt skal nævnes, at statsbanernes forhold blev afklaret igennem en særlig overenskomst, der først trådte i kraft den 1. juli 1956.

Lidt havde der nu været i forvejen, især for privatbanernes vedkommende, men sandt at sige begrænsede vi os til at skælde ud over den ulovlige brændrundsav, som de gamle sveller blev skåret op på, eller over smergelstenen, der konsekvent manglede sprængskærmen, og lignende småpillerier i forbindelse med remiser og værksteder.

Alt det øvrige blev overladt til henholdsvis DSBs egne inspektører samt til privatbanetilsynet. Allerede i begyndelsen af 1950'erne og senere flere gange i overgangstiden har jeg haft lejlighed til at tale med nævnte inspektører og tilsynsførende – ja, et af mine daværende tjenestesteder havde endda elevator og kontoretage fælles med privatbanetilsynet – og fra disse tilfældige møder har jeg erfaret, at der fra den side blev udført et stort arbejde, men det lader sig næppe bortforklare, at indsatsen først og fremmest blev ydet af hensyn til publikums- og driftssikkerheden.

Dette område (togtjenesten, banetjenesten, signaltjenesten og materiellets funktionssikkerhed ec.) er fortsat bevarer under de nævnte specialister, hvorimod kontorer, pakhuse, værksteder, maskindepoter, rutebilstationer osv. osv. er overført til arbejdstilsynet. Som

det næsten altid forekommende i sådanne grænseområder findes der også her nogle småfrynsere, hvoraf den mest markante er den, at det løst ansatte personale ved ovennævnte tjenestesteder henhører fuldt og helt under vort område, altså også f.eks. hvad angår arbejds- og hviletidsbestemmelser, hvorimod dette *ikke* er tilfældet for det tjenestemandsansatte personale; her gælder alene de bygningsmæssige og maskintekniske sikkerhedsbestemmelser, og som foran nævnt endda kun den del, der ikke vedrører togenes rullen.

Hvad har så arbejdstilsynet betydet for etatens og privatbanernes ansatte i de forløbne år? Uh, hvor er det svært at besvare fuldt dækkende, for jernbanemanden i uniform vil bestemt påstå, at det halve i bedste fald er pral og resten er løgn, og de af etaten, der plejer at gå i civilt antræk (og med bevinget grydelåg, når de fungerer), vil formentlig påstå, at så slemt har det nu aldrig været eller også, at forfatteren glemmer sin lovbundne tavshedspligt.

Nuvel, med lidt balancekunst kan jeg i stedet for at komme med en gang generelle betragtninger, som ikke interesserer nogen som helst, efter »her-og-nu-princippet« holdte mig til mine personlige erfaringer. Fra mit eget arbejdsområde skal jeg nævne en række foranstaltninger, som er affødt af påbud (hvor venskabelige forhandlinger med bygningsoverbanemestre, sektions- og baneingeniører eller driftsbestyrere af bevillingsmæssige årsager ikke var tilstrækkelige); det er min overbevisning, at omtalen af sådanne konkrete sager giver bladets læsere en langt bedre orientering om arbejdstilsynets betydning for den enkelte såvel som for banerne som helhed.

Fabrikstilsynets resultater

Nye gulvbelægninger i tre købstadspakhuse, hvor personalet var ved at få ødelagt ryggene som følge af defekte gul-

Ferie- og udflugtssteder

Vi bor og spiser på ...

HAMMERSHØJ KRO

ved Gudrun og Søren Jakobsen

Telefon (06) 45 10 13

Et 1. kl.s madsted

i hyggelige omgivelser

Dronningborg-Hallens Cafeteria

ved Else Johannesen

Udbyhøjvej . Randers . Telf. 43 06 44

God daglig middag, lækker smørrebrød

samt frisklavet kaffe

NB. Mindre selskaber modtages gerne

Sportsfolk modtages i pension

Et sted der er værd at gæste ...

O A S E N

Vesterbrogade 21 . Fredericia

Telefon 92 16 91

Den nye restaurant

tæt ved banegården

Små lune retter – smørrebrød

Vi anbefaler et besøg på ...

»LANDEVEJSKROEN«

Ebeltoftvej . Mørke . Tlf. (06) 37 77 27

Et 1. kl.s madsted i hyggelige omgivelser

– Selskaber modtages – vi dækker op indtil 150 couv.

Nyt værtspar: Elly og Jens Nissen

Vi spiser på ...

HOTEL DANMARK

Munkegade . Kolding . Tlf. 52 05 91

Et godt madsted i hyggelige omgivelser

Ny vært: Villy Johannsen

Vi anbefaler et besøg på ...

HOTEL STILLING KRO

Telefon (06) 57 10 42

Et madsted for gourmenter i venlige

omgivelser ...

Ny vært: Kok Karl Aa. Nim

Alt i tandteknik

Reparationer – Omstillinger og underføringer
Overenskomst med sygekasserne

Martinus Schmidt

Mariendalsvej 12c . FA 880 - 839

damm's
radio

ALBERTSLUND

64 70 88

Service: 64 79 52

ve; arbejdslægen deltog i behandlingen af den første sag.

Lovliggørelse af udgangsforhold i brandmæssig henseende fra garderobrum, frokoststue og kontorer.

Indretning af mere tidssvarende toiletter på landstationer; i et af de vanskeligste tilfælde opnåedes indlægning af elektrisk varme i et af de gamle perron-toiletter, der skulle benyttes af stationens kvindelige personale i al slags vejr.

Modernisering af rutebilgarageanlæg med hvilestuer m. v. (under anvendelse af »store bogstaver« via direktoratet for arbejdstilsynet til generaldirektoratet).

En serie kontrolundersøgelser ved arbejdslægen af *blypåvirket værksteds-personale.*

Ændring af toiletudløbsrør på Mo-vogne og personførende boggievogne på baggrund af bremsetøjsøftersyn og hastereparationer.

Støj- og rumklimatiske problemer på fjernskriver- og billetkontor.

Røgudsugning i maskindepot og svejserøgudsugning fra værksted.

Istandsættelse, vedligeholdelse og varmeisolering af ældre arbejdslokaler og kontorer m. v.

Kassation af visse udslidte værktøjer, kontrol og istandsættelse af andre, samt af stiger og andet hjælpemateriel, samt ikke mindst omfattende reparationer på læssekraner og kassation af enkelte, osv.

Nå, jeg skal jo heller ikke fylde hele bladet med min lille artikel, men kun antyde, at arbejdstilsynet også benytter sin sparsomme arbejdskraft på at sikre eller bedre forholdene for de ansatte, så langt vor lovhjæmmel rækker (og derudover den sunde fornuft parret med diplomatiske evner i det mulige omfang).

Lad mig afslutte med et par tal fra min egen kreds. De 51 tilsynsobjekter (stationer eller stationskontorsteder, pakhuse, remiser osv. osv.), som kredsen rummer, har i de 16 år, som jeg har været tjenestegørende i arbejdstilsynets Esbjerg-kreds, i alt været underkastet 233 inspektioner og 38 andre besøg; enkelte besøg er foranlediget af

erhvervs sygdomme, nogle af ønsker fra overordnet personale, en hel del af byggesager (som DSB og privatbanerne ligesom alle andre har ret til at få godkendt på forhånd), og resten er uanmeldte rutinebesøg og kontroleftersyn. Noget tilsvarende gør sig gældende for landets øvrige 27 tilsynskredse. Man kan så diskutere, om det er nok med et besøg hvert sted hvert tredje år; men er der nogen af bladets læsere, der finder, at et eller flere bestemte forhold skulle rettes eller gøres sikrere, ja, så er det ligetil at ringe eller skrive til den stedlige tilsynskreds, og vi har tavs-

hedspligt endog højere op end til »generalen«, henholdsvis driftsbestyreren. Man kan også på de enkelte steder bede tillidsmand, sikkerhedsrepræsentant, talsmand eller »gammelfar«-»standeren« eller hvad man nu ynder at kalde sin foresatte trække spørgsmålet frem ved næste inspektion, hvis man hellere vil det.

Under alle omstændigheder er arbejdstilsynet også til for jernbanepersonalets skyld. Har De tænkt tilstrækkeligt på det i Deres daglige arbejde?

j. guldbæk christensen.

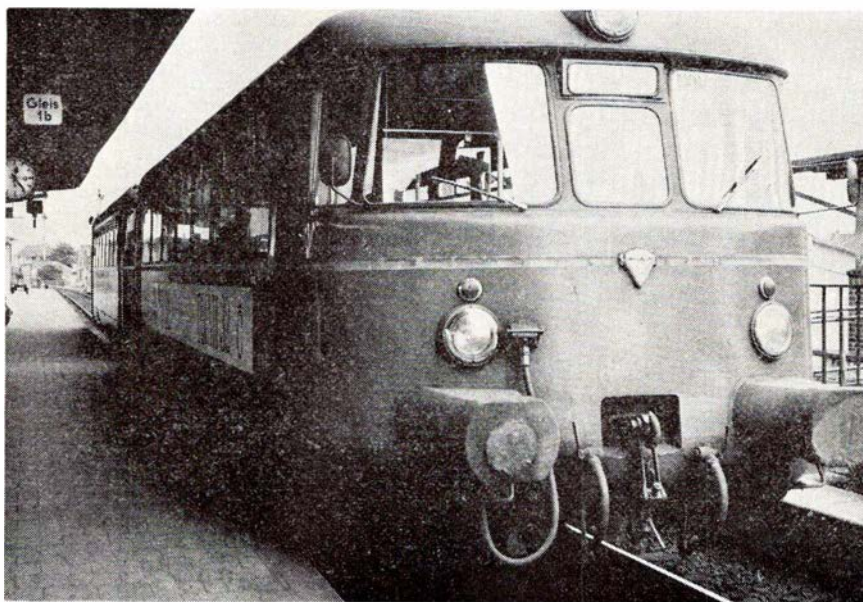
Tyske privatbaner

Vore hjemlige privatbaner har, det må man erkende, nået et højt stade, både med hensyn til det rullende materiel, overbygning, fjernstyring og i mange tilfælde også en særdeles intensiv køreplan (HFHJ, LNJ, LJ og HHJ), der står i en ret grel modsætning til de private baners tilstand helt frem til afslutningen af sidste verdenskrig, hvor man anvendte forlængst udslidt to-akslet både motor- og vognmateriel i stor udstrækning, og for det meste også arbejdede med en elendig køreplan i næsten alle henseender. Disse forhold har for de få tilbageblevne levedygtige privatbaner udviklet sig i førstnævnte heldige retning, der også indebærer den eneste chance for at overleve. En i høj grad ofte lignende udvikling har en mængde

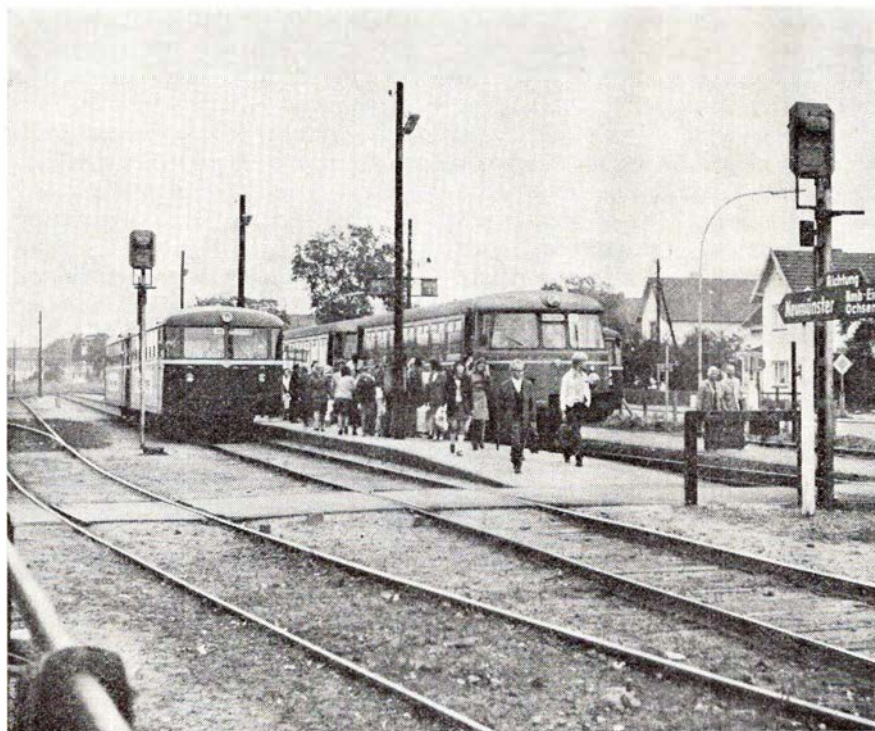
tyske privatbaner også oplevet i tiden efter 1945, desværre er også en mængde som herhjemme, i årenes løb nedlagt, eller i det mindste er persontrafikken indstillet. Lad os se lidt på en af de driftige tyske privatbaner såvel på person- som godstrafikkens område. Jeg har valgt Altona-Kaltenkirchen-Neumünster Eisenbahn (AKN), som jeg besøgte i september måned.

Lidt historie

Hamburgs nordlige omegn gennemkrydses af hele tre privatbaner, hvoraf AKN er den ene og for øvrigt den ældste. Lad os få overstået de nøgne facts: Strækningen Altona-Kaltenkirchen er åbnet 8. september 1884 (det er stadig den vigtigste strækning), Kaltenkirchen

AKN VT 214 og VS 255 MAN skinnebustog 1963. Foto: F. S.

Ulzburg st. Foto: F. S.

–Bramstedt åbnet 20. august 1898 og Bramstedt–Neumünster den 1. august 1916. Strækningens længden har varieret en del, p. g. a. forskellige indføringer til og endestationer i Altona, den nuværende længde er 65 km. Banen havde oprindeligt en del særpræg, således lå de første 20 km spor (til Quickborn) i landevejen helt frem til 1912 for det meste af strækningens vedkommende.

Af den grund var lokomotiverne enten af Trambahn-type (nr. 1–7) eller forsynet med beklædt, dvs. tildækket, gangtøj (nr. 8–11) af hensyn vel nærmest til børn og hunde (!). Som nævnt har indføringen til Altona lidt af forskellige omskiftelser. Den oprindelige endestation lå ved Gählersplatz, fra 1893 endestation ved toldkontrollen. Der var grænse mellem Hamburg og Altona helt frem til 1888, idet Hamburg var en fristat og Altona siden 1866 hørte til Preussen. Hamburg indgik godt nok også i det såkaldte nordtyske forbund, hvor Preussen var dominerende, men indtrådte, som nævnt, først i Toldforeningen i 1888. I 1913 blev endestationen forlagt til Kaltenkirchener Strasse, hvor en imponant hovedbygning opførtes, og banen blev på en delstrækning nyanlagt som højbane. Yderligere ændringer skete 1962 som følge af åbningen af S-banen til Pinneberg, der skulle anvende AKNs banelegeme, således at privatbanen nu fik endestation i Langenfelde; men dette forhold ændredes allerede i 1965, hvorefter togene kun

kørte til Eidelstedt, der er beliggende ca. 5 km fra Altona. I den modsatte ende af banen er der ikke sket nær så mange omvæltninger, idet banen indtil 1953 indførtes til den stadig eksisterende Neumünster sydbanegård. Nu gennemføres togene til DB-stationen to km derfra. Formålet med banen var oprindeligt hovedsagelig transport af tørv og tørveprodukter fra den store mose Himmel-Moor ved Quickborn til udskibning ved Elben, samt transport af landbrugsvarer. Imidlertid er Hamburgs ekspansion årsagen til, at persontrafikken år for år er stigende (derom senere), og Hamburgs forstæder vokser længere og længere mod nord. Dette forhold har dog ikke stillet godstrafikken i skyggen, idet bl. a. kul, olie, grønsager og kartofler stadig er væsentlige transportartikler.

Trafikken i dag

I det foregående er jeg allerede kommet ind på den nutidige trafik, der som sagt er af betydeligt omfang. For persontrafikken vedkommende kan man inddеле banen i tre strækninger alt efter trafikintensiviteten (oplysningerne gælder hverdage undt. lørdage): Eidelstedt–Schnelsen tog hvert 20. minut, i myldretiderne endog hvert 10. minut (med skinnebuser!), Schnelsen–Kaltenkirchen gennemsnitlig to tog i timen, medens den nordligste strækning, Kaltenkirchen–Neumünster »kun« befares ca. én gang i timen. Den livlige persontrafik fremgår til dels (men og-

Juridiske konsulenter

HELGE KNUB

LANDSRETSSAGFØRER

Søndergade 10–12 . 8000 Århus C

Telefon (06) 13 01 00

Sagførerkontoret i Ryomgård

ADVOKAT ERIK DYNESEN

Telefon (06) 39 44 00

Advokat

KAJ F. LARSEN

Møderet for Højesteret

Vissingsgade 1 . 7100 Vejle

Telefon (05) 82 60 55

ADVOKAT

J. BJERREGAARD THOMSEN

Møderet for Landsret

Torvegade 8 . Skive

Telefon (07) 52 44 70

Ferie- og udflugtssteder

Til foreningsfester og møder anbefales
**Odd-Fellow Palæets Restaurant
og Selskabslokaler**

Boulevard 20 – Ålborg – Tlf. 12 52 99
NB. Ud af huset leveres byens bedste
og billigste smørrebrød samt koldt
bord – Ny vært: Carsten Aagaard

Slap a i rolige omgivelser på...

GL. LØGTEN STRANDKRO

Telefon (06) 99 44 99

Hyggelige værelser med pension
Selskaber samt foreninger modtages
Tilbud uden forbindende
Aase og Poul Madsen

så kun til dels) af billedet af Ulzburg station (udenfor myldretiden) med tre tog, længst til venstre Uerdingen-skinnebus til Eidelstedt, i midten MAN-skinnebus til Neumünster, yderst til højre skimtes EBOs tog til Elmshorn. EBO er privatbanen Elmshorn–Barmstedt–Oldesloer Eisenbahn, der krydser AKN i Ulzburg. Den tredje privatbane i dette arkipelag er Alsternordbahn, hvis strækning går fra Garstedt og støder til AKN på Ulzburg Syd st. Lørdage og søndage er toggangen væsentlig reduceret; men omfatter dog alligevel over delstrækningen Eidelstedt–Kaltenkirchen 28 tog i hver retning! Her-

Sjælland

JØRGEN KOLD

Københavnsvej 176 . Roskilde
Telefon (03) 35 05 31
Transport - Spedition - Handel

P. NORDSTEN A/S

LANDBRUGSMASKINFABRIK
HILLERØD

A/S HOLBÆK EKSPRESTRYKKERI

Lundemarksvej 18
HOLBÆK

hjemme er der ikke mange privatbaner, der kan være med i den vogn! Godstrafikkens væsentligste transportartikler er allerede nævnt; den er hovedsagelig koncentreret om stationerne nærmest Hamburg samt Sydbanegården i Neumünster.

Det rullende materiel

Da dette er et emne, de fleste interesserer sig for, skal jeg nok lade være med at glemme det. Jeg må straks bedrøve læserne med, at banen ikke ejer flere damploko, så jeg kan desværre ikke vælte mig i damp, som Tom Lauritsen gjorde i bladets nr. 1 i den udmærkede artikel om Portugal. Banen slap af med de sidste to i 1955, hvor de gik til ophugning. AKN har i alt haft 37 loko af vidt forskellig størrelse, lige fra de første seks to-koblede Trambahnloko over forskellige Länderbahntyper (T 9, T 11 og T 13) til firekoblede fra 1924, bygget af Henschel. Alle var tenderloko. Da ikke alle er solgt til ophugning, men til videre anvendelse ved andre privatbaner, skal jeg ikke kunne sige, om der måske stadig findes nogle bevaret, f. eks. ved Braunschweigische Landes-Eisenbahn, Ostthannoversche Ei-

senbahn eller Teuteburger Waldeisenbahn. I dag afvikles al persontrafik med skinnebusser og al godstrafik med moderne dieselloko. AKN har også haft »almindelige« motorvogne (i alt 10 stk. bygget i perioden 1930-55 af Deutsche Werke i Kiel, Linke-Hofmann i Breslau og af Esslingen), alle disse er enten ud rangeret eller solgt til andre privatbaner. Af skinnebusmotorvognene haves 12 stk. bygget af MAN (se billedet) i perioden 1956-63 (numrene 2.09-20) og 4 stk. bygget af Uerdingen 1955-60 (numrene 2.21-24). Uerdingen-skinnebusserne stammer fra privatbanen Weidenau-Deuz (ved Siegen), medens to af MAN-vognene stammer fra Peine-Ilse der Eisenbahn (ved Braunschweig) (numrene 2.09 og 10). Til disse motorvogne hører syv styrevogne bygget af MAN 1956-63 med numrene 2.50-56 og to mellemvogne bygget af Uerdingen 1955 og 1960 med numrene 2.90 og 91. Med dette materiel opretholdes i realiteten den samlede persontrafik. Lad os til slut se lidt på den fuldt ud tidssvarende motorlokopark, der omfatter 15 enheder, se oversigten.

Som man iagttaget, er det et ganske anseligt antal loko, man har til rådighed, og jeg har indtrykket af, at de også bliver anvendt effektivt, idet jeg bl. a. ved et kort ophold på ca. en time i Ulzburg nåede at se hele tre af maskinerne. Af vognmateriel (udover styre- og mellemvognene til skinnebusserne) havde man i følge en opgørelse fra 1965 i alt fem personvogne, fire rejsegodsvogne og 70 godsvogne, i sidstnævnte tal er medregnet vogne tilhørende Bergedorf-Geesthachter Eisenbahn (sydøst for Hamburg), hvor AKN siden 1952 har stået for driftens afvikling, hvilket man også gør på Südstormarnsche Kreisbahn øst for Hamburg.

Fremtiden

Med den stadig voksende såvel person- som godstrafik, i 1970 blev befordret 3.688.196 personer og 1.353.464 t gods (kommentarer er vist overflødige), er der ingen fare for banens fortsatte eksistens. Da Hamburgs opland

som alle andre storbyer, jo vokser længere og længere ud i landet, er der således aldeles ingen fare for, at banens trafikgrundlag bliver mindre, tværtimod. Det er altid opmuntrende at kunne skrive om en jernbane med en sådan trafik og en lys fremtid for sig. Det må glæde enhver jernbaneinteresseret. Jeg vil en anden gang vende tilbage til de to andre driftige privatbaner i denne del af Holsten, nemlig de allerede nævnte Elmshorn-Barmstedt-Oldesloer Eisenbahn og Alsternordbahn, hvilken sidste i mange forhold minder om vor egen Lyngby-Nærum Jernbane, både med hensyn til beliggenhed, længde og stationstæthed, toggang og rullende materiel, men derom som sagt en anden gang.

Finn Sørensen.

Skønhed, De ikke aner

findes langs private baner

Fra marts-dagbogen

1. - Overenskomstforhandlingerne bryder sammen uden at nyt møde fastsættes. Forligsmanden udsætter de til 2. marts varslede strejker og lockouter i 14 dage.

2. indsattes den nye tredækkerfærge »Romsø« på Store Bælts-overfarten. Dermed har DSB nu 34 færges og skibe. Heri medregnet fire skibe, der tilhører Øresundsrederiet. Yderligere er tre færges under bygning.

2. - Arbejderne på flere skibsværfter og større virksomheder iværksætter en dags strejker som protest mod forligsmandens udsættelse af de varslede strejker.

P. GRØN

ALEX CHRISTENSEN og SØNS EFTF.

EL-ANLÆG

Håndværkervænget 10 - Hillerød - Tlf. *26 40 41

HOLGER JENSEN

Entreprenør

Højdevej 2 . Frederikssund . Telefon 311887

2. - Efter kun 14 dages forløb er der atter uro om den amerikanske dollar rundt om i de forskellige lande. Bl. a. opkøber Tyskland for millioner af D-mark for at holde den vedtagne dollarkurs. Al valutahandel med dollar lukkes i den kommende uge, hvor bl. a. EF-landene vil føre forhandlinger om en fast ordning af valutahandelen.

6. - Lederne af flyvningen på de franske lufthavne har strejket i 14 dage for at opnå højere lønninger. Regeringen har i stedet indsat militære flyveledere til at afvikle flyvningen over og på lufthavne. Det menes at de militære ledere i dag var indblandet i to spanske charterflys sammenstød i luften. Den ene maskine styrtede til jorden, og alle ombordværende 86 mennesker dræbtes.

8. - For anden gang i løbet af 11 dage iværksatte Englands lokoførere en et døgn strejke for at opnå bedre lønvilkår. Da det var på en søndag, var strejken denne gang ikke så generende for befolkningen.

13. - Dronning Margrethe navngav i dag den nye Store Bæltsfærge, der bygges på Nakskov Skibsværft. Færgen fik navnet »Dronning Margrethe 2«. Ved samme lejlighed spillede skibsværftets orkester en ny march, »Dronning Margrethes March« af komponisten Hye Knudsen.

14. - Et skinnebrud i det indadgående S-togsspor på Nørreport station forårsagede i aften uregelmæssigheder i S-togs-trafikken. En pendulstamme måtte ind sættes mellem København H og Østerport. Heldigvis var myldretiden overstået.

15. - Det offentlige læssespor på Farum st. er nedlagt fra i dag.

18. - Efter endnu flere dages resultatløse forhandlinger om lønoverenskomsterne, meddelte forligsmanden, at han ikke så nogen mulighed for at kunne fremsætte mæglingforslag til de to parter, så de varslede strejker og lockouter

måtte træde i kraft om tre dage, ved døgnets begyndelse den 21. ds.

19. - Efter at have været lukkede i 14 dage, åbnede de fleste landes valutabørser atter i dag, efter at samtlige EF-lande, Amerika, Sverige og Norge var enedes om at lade kursen på dollar være flydende. Den danske kronens værdi forblev uforandret.

18. - De civile lufthavnsledere i Frankrig genoptog i dag arbejdet efter at have strejket en måned uden at der er givet dem løfte om bedre løn- og arbejds vilkår.

21. - 258.000 danske arbejdere begyndte i dag strejke eller var lockoutet. Den første dag var det navnlig på private bilruter strejken var mest mærkbar.

22. - Under rutinemæssig vedligeholdelseeftersyn af køreledningsnettet mellem Glostrup og Valby blev hovedledningen beskadiget, hvilket medførte totalt stop for S-togene på denne strækning fra morgenstunden til henad middag. De rejsende blev befordret med rutebiler, men på grund af strejken var det ikke muligt at få tilstrækkeligt med busser.

22. - Som følge af strejke og lockout er DSB godstransport brudt sammen. Fyldte pakhuse og ikke aflæssede godsvogne har medført at al indskrivning af gods har måttet aflyses indtil videre. Da alle private færgeruter til og fra Jylland er strejkeramt, har det givet ekstra pres på DSBs Store Bæltsruter, der klarer overførslen af biler med kun små forsinkelser.

23. - Som følge af udvidelse af strejker og lockouter til også at omfatte livsvigtige områder, har statsministeren anmodet forligsmanden til at genoptage forhandlingerne med overenskomstens to parter og derefter snarest muligt fremsætte mæglingforslag.

24. - En bilist der ikke respekterede blinklyset ved Sauntevejs-overskæringen i Hornbæk blev derved påkørt af en

skinnebus. En kvindelig passager dræbtes på stedet, og bilisten pådrog sig alvorlige kvæstelser.

24. - En 75-årig traktorfører kørte i dag ind på overskæringen i Alling ved Silkeborg og blev påkørt af et tog. Han dræbtes på stedet.

28. - Jyske landmænd demonstrerede i dag ved at spærre for trafikken i større byer og til broer ved at anbringe landbrugsmaskiner på tværs af kørebanerne som protest mod vognmandsstrejken, der hindrer kørsel med svin til slagterierne samt udkørsel af foder og kunstgødning.

28. - Efter flere dages forhandlinger i forligsinstitutionen, fandt forligsmanden, at parterne havde nærmet sig så meget, at han kunne fremsætte mæglingforslag, der kunne udsendes til afstemning. Resultaterne heraf, skal afgives senest den 9. april kl. 18.00.

29. - En ny færge til Helsingør-overfarten blev i dag navngivet på Århus Flydedok. Færgen fik navnet »Kronborg«, som den har arvet efter DSBs sidste dampdrevne færge, der efter 54 års forløb blev solgt til ophugning i Odense i fjor.

30. - Finanslovsforslaget for 1973-74 blev i dag endelig vedtaget efter at der blev foretaget adskillige afstemninger om de mellem partierne gennem lange tider forhandlede spareforslag.

LANDET RUNDT

Hareskovbanen. - Jord- og afvandsingsarbejdet mm-parcel 22 (1,6 km) er udbudt i licitation.

Lastvogne. - Trafikministeren har fremsat lovforslag om, at der gives vognmændene tilladelse til at køre med lastvogne med over seks tons. Forslaget svarer til bestemmelserne i EF-landene og øvrige nordiske lande. Folketingets borgerlige partier udtalte sig imod forslaget.

BAT-KON A/S

- et begreb blandt fagfolk

**H. C. ANDERSENS BOULEVARD 42
1553 KØBENHAVN V . TLF. (01) *11 18 19**

DE DANSKE ØSTERSØFÆRCER

DSB RESTAURATIONERNE

RØDBY FÆRGE-PUTTARDEN

Den transibiriske jernbane

De russiske jernbaner er et imponerende foretagende. De omfatter omkring 135.000 km, der er åben for offentlig trafik, men desuden findes der omkring 90.000 km godsbane, industrispor m. m., dvs. i alt ca. 225.000 km jernbane. Sporvidden på næsten hele nettet er 1524 mm.

Gennem de senere år har Sovjetunionen gjort en ihærdig indsats for at erobre en del af den trafik fra Europa til Det fjerne Østen, i første omgang Japan, der hidtil er gået den lange og besværlige vej syd om Afrika og Asien, over på den Transsibiriske Jernbane, en bane, der for mange i fantasien står med et vist romantisk skær om, og det er ikke uden grund. Det kan måske derfor være på sin plads, bl. a. som følge af, at dele af denne vel nok verdens længste linie netop er rundet de 75 år, og at der netop dette år arrangeres rejser fra Danmark dertil, at høre lidt om banen og dens historie.

Historie

I 1891 bestemte den daværende russiske zar Alexander III, der for øvrigt var gift med den danske Kong Christian IXs datter Dagmar, at der skulle bygges en bane tværs gennem Sibirien fra Moskva til Vladivostok, hvorfra der var skibsforbindelse til en del af Østens havne. Man begyndte at bygge fra begge ender.

På store strækninger skulle banen gennem uvejsomt terræn, såsom sumpe, skove og bjerge. Russerne kaldte disse uendelige strækninger for »Taiga'en«. En stor del af banen går på uhyre store dæmninger, og der måtte bygges næsten 4.000 broer. Den største bro er den 2,5 km lange bro over Amurfloden ved Khabarovsk. Den største hindring var dog, hvor banen skulle forbi verdens dybeste sø, den 1.741 m dybe Bajkalsø, der har en udstrækning på størrelse med Holland. Oprindeligt anså man det for umuligt at føre banen uden om søen, da egnen her er meget bjergfyldt. Det vedtoges derfor at anlægge en færgerute over søen. Der måtte anskaffes specielt til formålet byggede færger, der blev indkøbt i England, hvor de blev skilt ad i 7.000 dele og sejlet til den lettiske by Riga i 1896, hvorfra de blev kørt med tog til Bajkalsøen. Det tog mere end et år at få alle delene frem, før de engelske ingeniører kom

Slugt i Uralbjergene 1914.

i gang med at samle alle delene igen. Det viste sig hurtigt, at det var en dårlig idé med færgerne, da søen i tiden december til maj er dækket af et indtil 130 cm tykt islag, så færgetransporten ophørte i 1905. I nogle år forinden lagde man spor over isen i vintermånederne, men efter at et par tog ved forårstide var sunket gennem isen og endt på bunden af den dybe sø, blev også den trafik indstillet. Der blev i stedet anlagt nye spor syd om Bajkalsøen. Det skete i 1905 og så var hele den Transsibiriske Bane åbnet som en gennemgående skinneforbindelse gennem hele Sibirien.

Dermed var det så muligt at rejse hele vejen fra Europa til Vladivostok på to uger, hvor det tidligere med diligence varede mere end tre måneder!

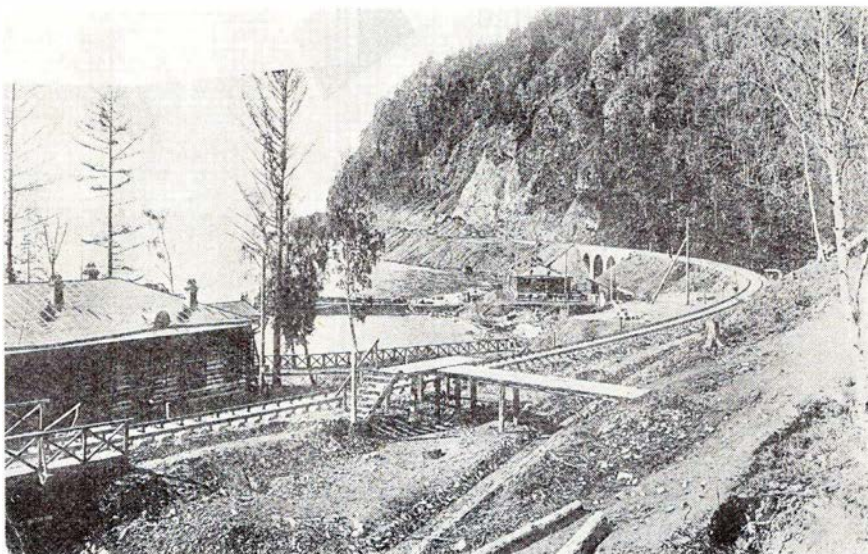
Den oprindelige linieføring for banen gik i Østsibirien gennem Chita–Hulin–Harbin til Vladivostok. I 1904–05 rode russerne sig ind i den russisk-japanske krig med et for dem ret uheldigt resultat, og de blev tvunget til at rømme Manchuriet. De tabte dog af den grund ikke modet, men byggede i 1908–16 en ny banelinie nord om Manchuriet gennem Skovorodino til Khabarovsk, hvorfra der allerede i 1897 var blevet bygget jernbane til Vladivostok.

Hele banen, der fra begyndelsen var bygget let enkeltsporet, blev i årene 1920–40 i sin fulde længde forsynet med dobbeltspor, hvad der naturligvis gav en ganske væsentlig, og tillige påkrævet kapacitetsforøgelse. Dette havde især betydning for afviklingen af de mange og tunge kul- og olietransporter fra områderne i Ural.

I 1956 indledtes elektrificeringen, der foreløbig er nået et stykke øst for Bajkalsøen, nærmere betegnet byen Petrowski Sawod, hvorved det er muligt at køre fra Moskva til denne by i et stræk med eltog. Men arbejdet fortsætter østover, og inden længe er hele strækningen fuldt elektrificeret.

Banen udbygges stadig

I vest blev gennem tiderne, efterhånden som det russiske jernbanenet ud-

Station ved Bajkalsøen 1915.

vikledes, flere linieføringer gennemført. Oprindeligt byggedes fra Moskva via Pensa-Ufa-Chelyabinsk til Omsk og videre østpå, men senere oprettedes også linier længere nordpå via Jaroslavl (fuldført 1918), via Gorki-Perm (fuldført 1927) og via Kasan (fuldført 1924).

Banen er i dag i sin fulde længde 9.302 km fra Moskva til Vladivostok, og den er så at sige Sibiriens hovedpulsåre. Den vestlige del af banen har i dag flere forgreninger, og først omkring 700 km fra Irkutsk samles alle grenene til en bane. På de sidste 4.000 km er damploko endnu enerådende. Hurtigste forbindelse, der omfatter et komfortabelt tog med sovevogne, siddevogne til dagbrug, spisevogn og diverse vognafdelinger med forskellige formål, bl. a. et helt bibliotek til benyttelse for de rejsende, der findes badeværelse og flere andre ting.

Rejsetid og køreplan

Verdens længste togrejse varer knap syv døgn. Der afgår tog daglig i hver retning. Noget der virker stærkt forvirrende under så lang en togrejse er tidsbegrebet. Togene kører hele tiden efter »Moskvatid«, ellers kan man ikke styre køreplanen, når toget efterhånden indhenter solen med syv timer, når man rejser mod øst. Inden mange dage er forvirringen fuldstændig. Ens begreb om dag og nat er helt uden plan. Kl. 16 er det bælgmørkt og kl. 24 står solen allerede højt på himlen. Forlader man toget og står ud på stationen i Novosibirsk stilles uret fire timer frem, i Irkutsk endnu en time frem og så fremdeles.

Da rejsen her strækker sig over flere dage, kan en almindelig køreplan ikke

Indkørsel til tunnel i Uralbjergene 1915.

bruges, da den kun indeholder klokkeslæt og ikke dage. Problemet er løst, ved at der udleveres en grafisk køreplan med intervaller for otte dage, tognummer og klokkeslæt ved de større stationer. De sidste 766 km må ikke befares af udlændinge, med mindre det drejer sig om en transitrejse til Japan. Nogle få km før Vladivostok må transitpassagererne skifte til lokaltog, der kører dem til havnebyen Nakhodka, hvorfra der er forbindelse til Japan. Vladivostok er en lukket militærby, hvortil kun russere med særlig tilladelse må komme.

Som alle Sovjetunionens strækninger er banen bredsporet med sporvidde 1524 mm. At de russiske baner har denne sporvidde skyldes en tilfældighed. I banernes barndom havde hver lokofabrik ofte sin egen sporvidde. Som

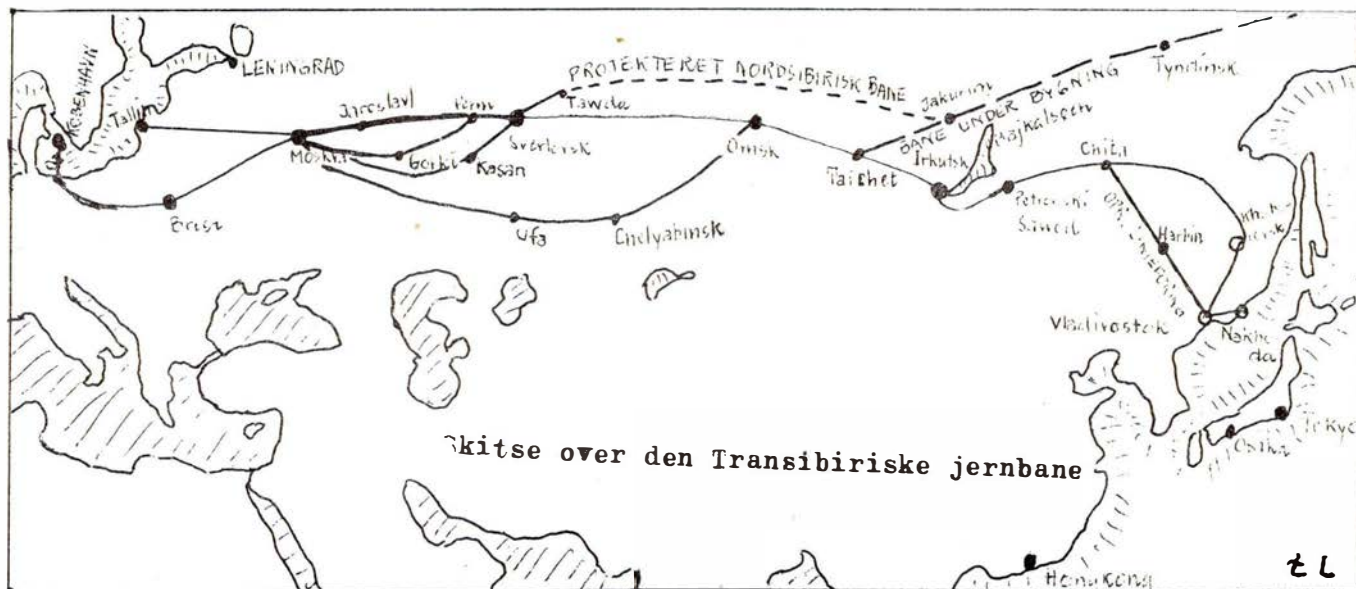
bekendt er de fleste lande gået over til Stephensons normale sporvidde.

Letsindige forhold til tog

Russerne har ikke den store respekt for tog, som man har andre steder. Skal man om på den anden side af et tog, kryber man bare under mellem vognene. Da det på lang afstand kan høres, når et tog nærmer sig en station, hvor sporet som regel er fuldt af mennesker, må lokoføreren i god tid bruge sit advarselshorn, der er af samme styrke og dybde som et skibshorn.

Rejselivet i togene

Der er kun en 1. kl. vogn i toget, resten af vognene er hårde 2. kl. sovevogne. De fire køjer er anbragt med to i siddehøjde og to ophængt oven over. Til hver køje, der har hård bund, hører

TANDLÆGE
JØRGEN BRAUN

J. Juel Jepsens efft.
Rådhuspladsen 3 . Århus . Tlf. 12 56 07
Konsultation kl. 9-12 og 13.30-17

Fodtøj til hele familien
- så ind til

SKOBORGEN **VERI SKO**
Frederiks Allé 160 Veri-Center
Telf. 12 04 23 Telf. 17 52 23

LIBO SKO
Silkeborgvej 226
Telf. 15 71 85

»DERES BAGER ...«

H. C.s BAGERI

Rosenkrantzgade 19, Århus. Tlf. 137301
Altid 1. kl.s lækkert brød og kager

Købmand E. BACHMANN

Sønderport 1, Århus - Telf. 14 22 47
Alt i 1. kl.s kolonial - konserver - vine
spirituosa samt dybfrost
NB. Prøv vor ekstrafine KAFFE

Det store udvalg i moderne
kvalitetsmøbler finder man hos

HAMMER's EFTF. A/S

Badstuegade 20 - Århus - Tlf. 13 39 52
Vort speciale: Alt i afsyrede egemøbler

Følg »Gulfstrømmen« til ...

GULF service

ved P. Sandgaard
Brendstrupvej 33 . Århus
benzin - olie - vask - smøring
samt stort udvalg i autoudstyr
Quick-service udføres

Vor leverandør er ...

GAMST BLOMSTERS EFTF.

ved L. Støve
Sdr. Ringvej 47 . Århus . Tlf. 14 26 29
Alt i årstidens blomster - buketter
samt krans og dekorationer

Vi handler hos ...

O. K. JENSENS EFTF.

ved P. Middelboe Sørensen
Randersvej 90 . Århus . Tlf. 16 84 42
1. kl. kolonial - konserver - dybfrost -
vine - spirituosa - tobaksvarer
NB. Ekstrafin kaffe

Kør til specialværkstedet og få
foretaget **garanti-rustbeskyttelse**
med **tectyl** efter ML-metoden
og FDMs forskrifter ...

CAR PROTECT

ved Torben Johansen
Nørrebrogade 22-26 . Århus . 13 48 96
NB. Specielt tørreanlæg som tørrer
Deres vogn totalt

Vi handler i ...

STERNERS BAGERI

Chr. Købkesgade 25 . Århus
Telefon 12 20 53

Alt i 1. kl.s lækkert brød og kager
Bestillinger modtages gerne
Åben søn- og helligdage

Det førende udvalg i pelsværk
finder man hos ...

A/S **KIRSTEN NICKELSEN**

BUNTMAGERI OG PELSHANDEL
Søndergade 51 . Århus . Tlf. 12 58 02

Bag den gode smag ...

RØNNS BAGERI

Rosenkrantzgade 19 . Århus
Telefon 13 73 01
Altid 1. kl.s lækkert brød og kager

Når det gælder **sport, fiskeri og
campingartikler** - så går vi til ...

Hjørnet af Frederiks Alle'
og Banegaardsgade
Tlf. (06) 13 00 56

Stedet for moderne hårpleje ...

Salon CHRISTA

ved Margit Jørgensen
Barthsgade 4 . Århus . Tlf. 16 53 04
1. kl.s individuel behandling udføres
Bestil venligst tid

Stedet for moderne hårpleje ...

Salon LANGENÆS

ved Vibeke Clement
Langenæs Allé 10 . Århus
Telefon 14 24 75
1. kl.s individuel behandling udføres

Ny EL-installatør

TH. KRYGER

aut. elektroinstallatør - Samsings efft.
Tjørnegade 5 - Århus - Telf. 16 48 67
Aften: 26 18 46

**Tilbuds- og regningsarbejde samt alt
indenfor reparationer udføres**
NB. Projektering eller teknisk rådgivning
som service

Det største udvalg i LEGETØJ
finder vi i ...

Brunnsgade 56 - Århus - Telf. 12 38 47

»Køb kun det bedste - det gør vi«
Mejlgårdens Slagterforretning

ved Ivan Nielsen
Mejlgade 72 - Århus - Telf. 12 83 87
1. kl.s kød og flæsk samt hjemmelavet
pålæg

DET KOLDE BORD

ved M. Møller Pedersen
Frederiks Allé 59, Århus. Tlf. 13 10 78
Alt i hjemmelavede delikatesser.
Hver dag: **Varme middagsretter**
Bestilling på smørrebrød modt. gerne

Vær moderigtig klædt i tøj fra ...

DIN

ved Susanne og Birte *Butik*
Hjørnet af Ing. Boulevard/Montanagade
Århus - Telefon 13 66 86
Fløjlsbukser - T-shirts - strik - skjorter
kjoler - strømper m.m.

FOD- og SKØNHEDSKLINIK

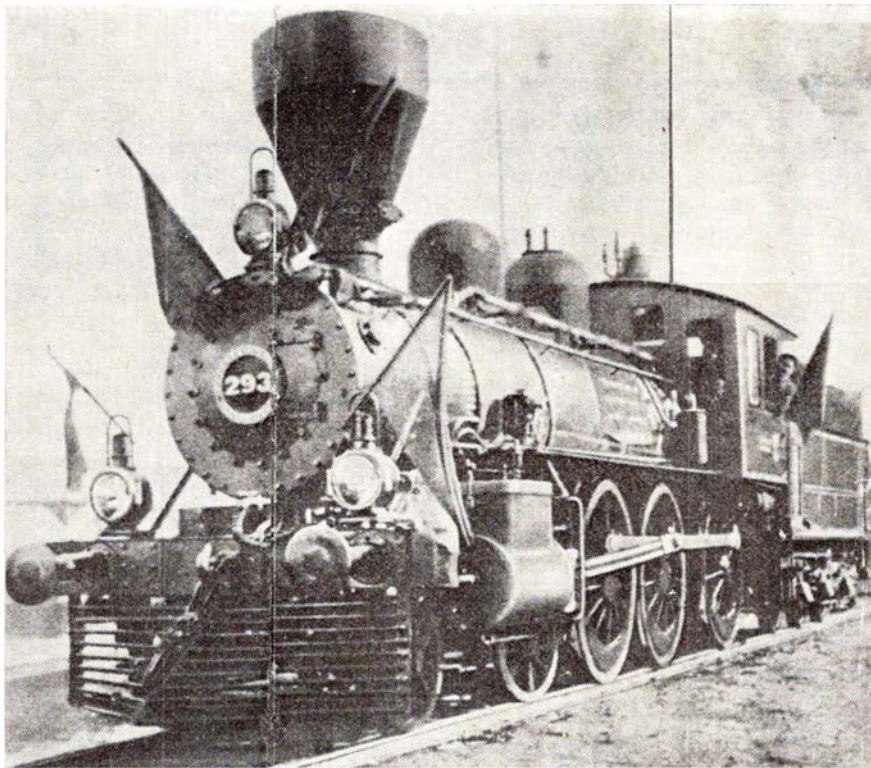
JONNA SCHULZE

examineret fodplejer
Randersvej 9 - Århus - Tlf. 16 06 73
Mit speciale er vanskelige fødder
Vær god ved Deres fødder -

Følg »Gulfstrømmen« til ...

GULF SELV-SERVICE

Vester Allé 25 - Århus - Tlf. 12 73 96
Benzin, olie, vask, smøring samt stort
udvalg i autotilbehør
NB. Husk vor kiosk med aviser, blade,
konfekturer samt tobaksvarer m.m.

Russisk damploko nr. 293, der i 1917 førte Lenin fra hans landflygtighed i Finland til Petrograd, skjult i maskinens tender forklædt som fyrbøder. Maskinen blev i 1957 af Finland skænket til revolutionsmuseet i Petrograd.

en madras, to lagner, et tæppe og en pude. Om dagen pakkes sengetøjet sammen i de nederste køjer, der derefter bruges som siddeplads for kuppens passagerer. Mænd og kvinder bor i samme kupé, hvad enten de kender hinanden eller ej. Påklædningen er meget tvangfri. Russerne rejser døgnet rundt i træningsdragt eller pyjamas. Til hver vogn hører et personale på to, som regel kvinder, »Provodnik'er« kaldes de. Deres arbejde er meget alsidigt. Når man står på toget, får de ens billetter, som de opbevarer, til man skal af. De udleverer også sengetøj. Endvidere har de det for russiske baner specielle job at passe den trækulsfyrede Samovar, der er et uundgåeligt inventar.

Godstrafikken øges

Som nævnt gør de sovjetiske baner, forkortet SZD, i disse år en stor indsats for at hverve godstransporter til Det fjerne Østen. Et særligt selskab under navnet »Sojuzneschtrans« er dannet med henblik på at organisere containertrafik Europa-Japan. Selskabet arbejder nært sammen med vort eget europæiske »Intercontainer«, hvor også DSB er medlem. Et oplagt emne for containertransporter er biler, som vi i stort tal importerer fra Japan.

Med skib i ordinær trafik kan en transport i ovennævnte relation vare omkring to måneder. Det danske transportselskab Dan-Transport, der er nært tilknyttet F. L. Smidt koncernen, har nylig tegnet kontrakt med SZD om transittrafik via den transsibiriske jern-

Esbjerg

Esbjerg og Omegns Sparekasse

Esbjerg

Den bedste service får vi hos ...

ESSO service
ved mekaniker Henning Petersen
Strandby Kirkevej 216 . Esbjerg
Telefon 13 41 02

Stort udvalg i autoudstyr samt tilbehør
1. kl.s autoreparationer og pladearbejde
udføres med faglig garanti til rimelige
priser

ARBEJDERNES LANDSBANK

Filialen i Esbjerg

Kongensgade 13

De får råd - når De går i banken

MØBEPOLSTRING

Møbepolstrerværksted tilbyder alt
i polstrerarbejde. 1. kl.s arbejde
til rimelige priser

KAJ PETERSEN

Finsensgade 43 - Esbjerg

Telefon 12 69 76

CONARO-MØBLER

Lad vaske hos ...

RENA-VASK

Spangsbjerg Kirkevej 36 . Esbjerg

Telefon 12 78 42

VÅD-, TØR-, RULLE- OG FÆRDIGVASK

Vi henter og bringer

- også efter kl. 17,30

**husholdningsgas
autogas
industrigas**

8220 BRABRAND . TELEFON (06) 26 04 00
LØGSTØR - VEJEN - ODENSE - NÆSTVED

-tal med

det betaler sig...

Århus og omegn

VÆRUM'S EFTF.

ved H. Fiirgaard
LÅSETEKNIK og FINMEKANIK

Alt i nøgler og låse

Reparation af låse og dørlukkere samt
montering af nye låse

Christiansgade 30 - Århus - Tlf. 12 46 60

Stedet for moderne hårpleje ...

DAMESALONEN

ved Ulla Brøndum

Vestre Ringgade 168 - Århus

Telefon 13 38 61

1. kl. individuel behandling udføres

Vi handler i ...

STOFKÆLDEREN

Randersvej 7 - Århus - Tlf. 16 96 64

Stort udvalg i babytøj - garner -
metervarer - rester samt alt i små-
ting.

NB. Husk klippeservice hver fredag
mellem kl. 17-20

MOBIL SELV-X

ved Jens Østergaard

Skanderborgvej 100, Århus - Tlf. 14 47 40

Benzin, olie, vask, smøring, autoudstyr
Spec.: Dækservice. Rabat på anerkend-
te mærker fra 12½-20%.

Vi kører til

CHEVRON SERVICE

ved Poul Andersen

Ryvej 22 - Hasle - Tlf. 15 57 56

benzin - olie - vask - smøring -
autoudstyr - småreparationer ud-
føres på alle vognmærker

det betaler sig

Gellerupparkens Fodklinik

ved Lissi Abildgaard

exam. fodspecialist

Gudrunsvvej 30 - Brabrand - Tlf. 15 97 66

Åben mandag-fredag kl. 9-16
samt efter aftale

Viby J.

HENNING A. SCHMIDT

Tandlæge B. J. Willumsens efft.

Torvet 4 - Viby J. - Tlf. 14 16 18

Konsultation 8-12 og 13.30-17

Lordag lukket

Silkeborg

SILKEBORG SPAREKASSE

Telefon (06) 82 52 66 - Postgiro 78 63

Mandag, tirsdag og onsdag 9.30-16.00

Torsdag 9.30-17.00

Fredag 9.30-17.00 og 18.00-19.30

DORTHE KOLONIAL

ved Dorthe Gammelgaard

Jernbanevej 35 - Silkeborg

Alt i kolonial - konserves - vine -
spirituosa samt tobaksvarer

Prøv vor ekstrafine kaffe

Telefon 82 14 55

Vejen til bedre service ...

BP service

ved H. E. Husted

Borgergade 71 - Silkeborg

Telefon 82 46 61

benzin - olie - vask - smøring
quick-service

»Bag den gode smag«

SKJOLDS BAGERI

Sanatorievej 14 - Silkeborg

Telefon 82 09 42

Altid 1. kl.s lækkert brød og kager

Åben kl. 6.30 - også søndag

- Køb kun det bedste - det gør vi!

Slagtermester F. HVIIDBERG

Århusvej 35 - Silkeborg

Telefon 82 17 72

Alt i 1. kl.s kød, flæsk samt
hjemmelavet pålæg og salater

Gør Deres indkøb af

frugt - chokolade - tobaksvarer

samt aviser - blade - bøger i

RUTEBILKIOSKEN

ved G. Nielsen

Silkeborg

FODTØJ for hele familien

CITY SKO

Søndergade 2 - Silkeborg

Telefon 82 09 97

Vi udfører reparationer af traktorer

mindre maskiner samt biler ...

Alt i opretning og karrosseriarbejde

Balle Auto- og Traktorværksted

ved Ryan Østergaard

Ballevej 44 - Silkeborg - Tlf. 82 81 44

NB! Har De startproblemer

- så kommer vi omgående ...

Stedet, hvor De gør den bedste handel

**BUSTED
KJOLER-FRAKKER**

Vestergade 7 - Silkeborg - Tlf. 82 30 00

Skænk vin - skænk glæde - fra

Specialforretningen med det førende
udvalg

VINSTOKKEN

Vestergade 23, Silkeborg. Tlf. 82 89 41

Stort udvalg i tobak og rygeartikler

Vi anbefaler det nye

ELEKTROMEKANISK VÆRKSTED

ved Arne Nielsen

Skolegade 21 - Silkeborg - Telf. 82 59 33

Reparation af el-motorer - startere -
dynamoer og alle arter elektriske appa-
rater udføres med faglig garanti

Det store udvalg i

MODERNE KVALITETSMØBLER

finder man hos ...

P H-MØBLER

Nygade 30 - Silkeborg - Tlf. 82 75 11

TOLSTRUP CYKLER

ved Arne Pedersen

Frederiksbørggade 14 - Silkeborg

Det store udvalg i cykler,

autocykler samt tilbehør -

1. kl.s reparationer udføres

Aut. PUCH forhandler

Telefon 82 24 78

GULF service

ved mekaniker Lund Laursen

Vestergade 91 - Silkeborg - Tlf. 82 29 15

benzin - olie - vask - smøring -

autoudstyr - alle reparationer ud-
føres med faglig garanti

Skanderborg

Tandlæge

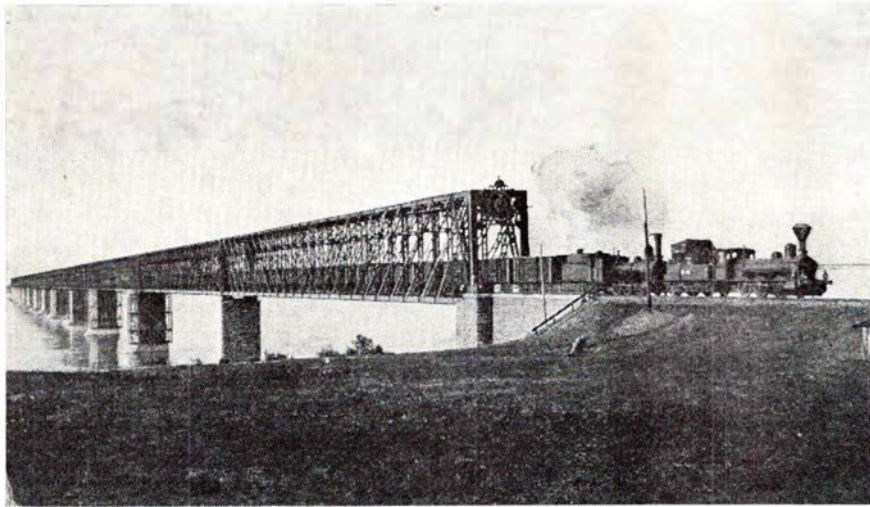
PER KRÜGER

Tandlæge Haagens Efft.

Adelgade 128 - Skanderborg

Telefon 52 00 76

Konsultation efter aftale

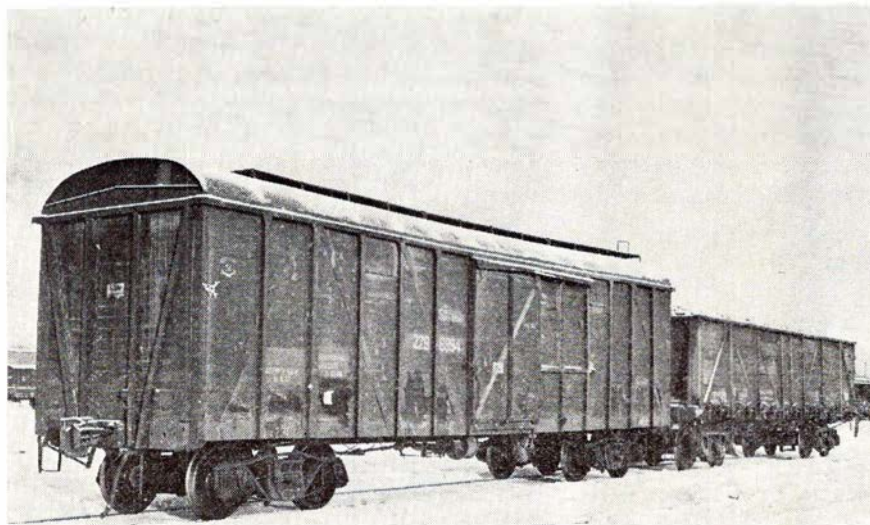
Bro over Amurfloden 1914.

bane. Disse foregår på den måde, at de læssede containere enten sejles til Tallin i Estland eller køres med tog gennem DDR og Polen til grænsestationen Brest. I begge tilfælde omlades dernæst containerne til russiske godsvogne og køres til Moskvas Jaroslawlsky-terminal, hvorfra de afgår i hele containergodstog direkte gennem Sibirien til den østlige havn Nakhoda nord for Vladivostok. Her omlades containerne til skib og sejles til den japanske bestemmelse-

shavn. En sådan transport varer fra afsendelse i Danmark til modtagerens aflæsning ca. 35-50 dage, altså væsentlig mindre end med skib.

Landet, hvor der stadig bygges jernbaner

Men Sovjetunionen er et af de lande, hvor man ikke nedlægger jernbaner. I hver femårsplan indgår et bestemt antal nye jernbanelinier, der skal bygges, og det er ikke som her, hvor det tager 7-8 år at bygge en halv snes kilometer,

Russiske jernbanevogne med centralkobling uden indbygget luftledning. Foto: »tl«.

MALERFIRMA

SJØREEN & CO. A/S

Jens Baggesensvej 41 . Århus

Telefon (06) 16 56 33

SKÆNK VIN – SKÆNK FEST

SKÆNK GLÆDE fra ...

Hjørring Vinhandel

Østergade 54 . 9800 Hjørring . Tlf. (08) 92 07 70

Byens eneste specialforretning indenfor vin

Struer

**DÆK DEM IND HOS BÆK
STRUER SLIDBANEFABRIK**

ved Villy Bæk

Strandvejen 51 Struer . Telf. 85 02 90

Slidbanedæk og nye dæk i alle stør.

Gratis montering og afbalancering

Vor leverandør ...

Købmand O. NØRGAARDS EFTF.

Jørgen Larsen

Vestergade 26 . Struer . Telf. 85 02 78

1. kl.s kolonial – konserver – vine

– spirituosa samt tobaksvarer

THAYSENS EFTF.

E. GRAVERSEN

Hjermvej 3, B & O-byen, Struer

Telefon 85 04 04

Vin . Konserver . Kolonial . Dybfrost

samt alt i årstidens friske

FRUGT og GRØNT

Vinderup

Høj kvalitet til lav pris ...

FYRINGSOLIE

Vinderup depot ved A. B. Knudsen

Telefon 44 00 10

– ikke blot olien,

men selve prisen luner ...

det er flere tusind kilometer i hver periode på fem år. I øjeblikket er man ved at bygge en ny transsibirisk jernbane nord for den gamle for at skabe transportmuligheder til nye industriområder i det nordlige Sibirien. Denne bane udgår fra Taichet og nordøst på gennem Jakurim-Tyndinsk til Sovetskaya Gavan udfor Sachalin-halvøen.

De kan, de russere.

-tl-

VI HAR MODTAGET

Efter Øresund og Store Bælt – hvad så?

Med planerne om en fast forbindelse over Øresund mellem Hålsingborg og Helsingør med bane og en Store Bæltsbro med jernbane, hvad så?

Har vi muligheder for at køre stort flere vognladninger mellem det øvrige Europa på den ene side og Sverige-Norge-Finland på den anden. Næppe. Kystbanen er stærkt belastet allerede i dag, og bliver snart yderlige belagt med trafik. Nordbanen er helt belagt og kan næppe rumme godstog i hvert fald i dagtimerne på strækningen Holte-Hellerup.

Og alle vogne skal over Hellerup og enten via Hovedbanegården eller den plagede Nørrebrolinie, en strækning som – ligesom vejen over Hovedbanegården – ikke kan tage meget mere trafik.

Men sikken da et held, vi fik den Midtsjællandske Jernbane. Strækningen Ringsted-Hvalsø indviet 15. august 1925, strækningen Hvalsø-Frederikssund indviet 17. november 1928 og endelig strækningen Frederikssund-Hillerød indviet ??? Nå nej, strækningen var egentlig næsten færdig, jordarbejdet var udført, og der manglede blot skinner og to stationer. Men de blev ikke bygget, og beslutning om nedlæggelse af Midtbanen blev taget 20. maj 1933 og nedlæggelsen fuldbyrdet tre år senere, 15. maj 1936.

Denne strækning havde vel nok været rar at have i dag. Så kunne megen godstrafik gå direkte ad ruten Helsingør-Hillerød-Frederikssund-Hvalsø-Ringsted og her fordeles ad vest- og sydbanen, ja måske endda til København og dermed aflaste de stærkt plagede strækninger igennem København.

Det kan tildels nås endnu – det meste af strækningen med jordarbejder ligger kvar, tidligere stationsbygninger er for de flestes i privateje og kunne sikkert – hvis der er behov for det – erhverves rimeligt billigt. Og tænk så på, hvor fint et opland København vil få tilført med en bane gennem Hornsherred.

jas.

Jernbanemøder i Grindsted

Det er en mærkelig overskrift og næsten utroligt, at der afholdes jernbanemøder i den by, der har været med til at nedlægge de fleste af sine baner. Ikke desto mindre er det rigtigt. Den 16. januar

og den 28. februar afholdtes på foranledning af Grindsted museum og Grindsted bibliotek et par møder, hvor egnens jernbanehistorie og jernbaneforhold blev drøftet. Alle udtalelser blev optaget på bånd for at opbevares i byens historiske arkiv.

Bibliotekar H. E. Eriksen, der står for by- og egnshistoriske minder, havde stor glæde af arrangementerne, og han fik en del interessante og morsomme oplysninger i kassen. Selv om også en del yngre var mødt op, så samlede interessen sig især om, hvad de ældre kunne fortælle af minder.

Tktl. Sv. Guldvang, Århus, redegjorde i store træk for egnens jernbanehistorie. Selv om Grindsted stationsplads var på 25 tdr. land og havde mellem 50 og 60 sporskifter med en samlet sporlængde på ca. 8,5 km, så ville der ikke have været plads nok til at optage alle de baner, der i sin tid var på tale. Der blev jo »kun« baner i seks retninger, nemlig mod: Vejle (åbnet 1914 – nedlagt 1957), Bramminge (1916 – persontrafik nedl. 1971), Troldhede og Kolding (1917–1968), Brande (1917–1971) og Varde (1919–1972). Men den første jernbane, der kom til Grindsted var dog Stilbjerg mergelbane (1889–1933). Denne bane benyttedes under meget primitive former til persontrafik på markedsdage i Grindsted.

Alle disse baner fik en umådelig betydning for den lille hedebyes vækst, og en af de ældre mødedeltagere stillede sig meget tvivlende overfor om byen uden jernbanerne ville have haft en så rivende udvikling som tilfældet blev.

Guldvang og fh. rangerformand H. V. Kaalund, Grindsted, belyste jernbanernes betydning for brændselstransporter under de to verdenskrige. Under første verdenskrig benyttedes store dele af mergelbanernes spor til transport af tørv fra mosen til nærmeste jernbanestation. Noget uhørt på den tid, banerne blev anlagt, var de mange »skinnefri overkørsler« samt perrontunnel-anlægget på en landstation. Der var således på Bramminge-Funder banen alene 20 viadukter. At der i 1917 var stor interesse for at få en stilling ved TKVJ, fremgår af, at der var indkommet mellem fire og fem tusinde ansøgninger til de opslåede 58 pladser.

At Grindsted fik så mange baner, skyldtes i første række egnens rigsdagsmand Johs. Rasmussen, for hvem der da også er rejst en mindesten i byen. Jo, vel havde banerne stor betydning. I det første år efter Vandelbanens forlængel-

se til Grindsted byggedes der 50 huse i byen, oplyste en Grindsted-borger. En anden borger omtalte jernbanesabotagen i og omkring Grindsted under anden verdenskrig. Det drejede sig her navnlig om at lægge hindringer i vejen for benzintransporter til den store flyveplads i Vandel. I sådanne tilfælde var brosprængninger af stor effektivitet.

»Banebørster«

Kaalund omtalte ret indgående de såkaldte »Banebørster«, hvis tilværelse ikke var misundelsesværdig. Lønnen var kun 38 øre i timen, men brændevinen var billig, og den var fornøden for overhovedet at kunne holde til strabadserne. Mange boede ganske vist i utætte barakker, men der var også nogle, der logerede under et grantræ både sommer og vinter. Entreprenør Carl Jensen, der anlagde TKVJ, var meget afholdt af sine »børster«, og når han overtog et andet jernbaneanlæg i entrepri- se, flyttede de med ham. I det store og hele var disse børster med de mærkelige øgenavne som bl. a. »Præsten« og »Sangerinden«, godmodige og fredelige, men når brændevinen en søndag havde gjort dem lidt overstadige, kunne der stå nogle vældige »slag«. Det kunne jo ske, at politiet fra hele omegnen og de nærmeste købstæder blev tilkaldt, men så stod de sammen, og det kunne være vanskeligt at få dem talt til rette. Om anholdelser var der kun sjældent tale, og skete det, varede det ikke længe inden de atter var på fri fod og kunne fortsætte arbejdet. Og livet faldt til ro igen, og man spejlede atter sine æg og stegte sin bøf på skovlen over bålet, mens brændevinsflasken gik på omgang.

Fhv. driftsbestyrer K. S. Knudsen, Vejle, forærede arkivet en stor plan på 2,5 m længde over VVGJ samt en samling bestående af en del af banens godsfrimærker. Han redegjorde for banens lidt mærkelige linieføring gennem Vejledalen og fremkom med en nærmere omtale af nogle af banens godsfrimærker. Vejle-Vandel-Grindsted Jb.s første mærke er tegnet af daværende stationsforstander Jørgen Glavind, Vandel. Ved banens forlængelse blev Glavind den første stationsforstander i Grindsted. Senere blev han en anerkendt kunstmaler. Et andet mærke med Grindsteds tre tårne (statsbanernes vandtårn, kirketårnet og byens vandtårn), var efter tegning af redaktør H. C. Larsen, Grindsted.

K. S.

FOTOHOBBY

(fortsat fra nr. 3, side 25)

Tilbehøret hører ganske enkelt med til kameraet

Atter står vi over for ønsket om realiteter og muligheder. Normalt skal man anskaffe kostbart ekstraudstyr for at opnå ovenfor anførte effekter. Når man har handlet kamera med sin fotohandler kommer ofte diskussionen om ekstra tilbehør. Med Viennette 8 bliver her ingen problemer. Alle de nævnte makromuligheder omfattes af standardtilbehøret, og intet ekstra udstyr er nødvendigt. Dette er kun muligt gennem Eumig-forsatsen (der altså følger med), og som kan skrues på objektivet. Den tillader det nævnte billedfelt helt ned på 20x15 mm, hvilket ved en projektion på en 1,5 m skærm gengiver med en 75 linjær forstørrelse.

Stiller man ind på største brændvidde og stiller skarpt i søgerbilledet, samtidig med at makro-forsatsen er skruet på, viser prøver igen, at der er tale om knivskarp gengivelse.

Af yderligere standard-tilbehør medfølger en »Titel- og Trickforsats D2«. Denne anvendes uden brug af makro-forsatsen, og tillader optagelse af et indskudt lysbilleddiapositiv. Dette gives korrekt, blot man stiller skarpt i søgeren. Nu kan man lave en særdeles overraskende effekt ved at »glide« fra det monterede dias over til den ønskede filmscene. Man kan også bevæge det indskudte diapositiv og derved skabe indtryk af bevægelse. Yderligere kan man udnytte lyse eller mørke partier i motivet bagved diapositivet. Her er stik mod alle regler tale om at bevæge kameraet således, at der opstår en effektvirkning i det affilmende lysbillede.

Mulighederne er talrige, og skarphe- den strålende – selvfølgelig forudsat at diapositivet er monteret korrekt.

Endelig skal nævnes endnu et dejlig stykke standardtilbehør. Det er et specialkompendium med en drejelig skive til brug for indfotografering af tekster eller til op- og nedtoninger. Med dette

Alt til FOTO – KINO
samt TILBEHØR ...

ALLÉ-FOTO

ved Gert Tranholm
Allégade 29 . Horsens . Telf. 62 18 01
Atelier samt fotohandel

Det store udvalg i FOTOUDSTYR samt
TILBEHØR finder man hos ...

FOTO CENTRET

Danmarksgade 17 – Frederikshavn
Telefon 42 57 67
ND. Bliv medlem af den lokale fotoklub

apparatur løses mange problemer med at få teksten »ind på stedet« samt med at lave morsomme sceneskift, nogle ønsker de fleste filmamatører har højt oppe på »ønskesedlen«.

Resultat af afprøvningen

Beskrivelsen og mulighederne for anvendelsen af det komplette smalfilm-apparatur må nøje overvejes, når man afprøver et udstyr. I særdeleshed når der er tale om et righoldigt tilbehør. Eumig har gjort rigtigt. Man skal intet ekstraudstyr købe til Viennette 8. Alt hvad hjertet kan begære følger med som standardudstyr – det er i pakken – det hører simpelt hen med til dette moderne kamera.

Det hele blev afprøvet. De fremkaldte film blev kørt, og resultaterne var nøjagtig, som der var lovet i brugsanvisningen. (En brugsanvisning er en god ting! Deres ligger vel ikke i papirkurven?)

For en ordens skyld skal nævnes, at det vel er en selvfølge, at alle prøver med makroudstyret blev foretaget på stativ. Med det lillebitte billedfelt man har at indstille på kræves der støtte, ellers kan man ikke holde sig til motivet, og ellers bliver optagelsen for urolig. Det skal gentages, at alle prøver både med og uden objektivforsats viste knivskarpe optagelser. For konstruktør, fabrik og forhandler er dette en forpligtelse, men for forbrugeren må det vel snart betragtes som en selvfølge.

Knud Sidal.

Kolding

Tandlæge E. DAL

har overtaget
tandlæge Altenburgs praksis
Slotsgade 9 . Kolding
Telefon 52 00 56

»Bag den gode smag«

KLOSTERGADES HJEMMEBAGERI

ved Ove Hansen
Klostergade 6 . Kolding . Tlf. 52 39 90
Specialitet:

Alt i formkager – sønderjysk rugbrød

ind til ...

ESSO Taverna og servicenter

ved Tage Olesen
Haderslevvej 211 . Kolding . Tlf. 52 10 65

Benzin – olie – vask – smøring
– autoudstyr – Quick service
samt auroreparationer udføres

FRA KLUBBERNE

Helsingør Jernbaneklub

Søndag d. 6. maj udflugt med damploko R 963 Nyborg Færge-Odense-Svendborg-Odense. I Odense besøg på det endnu ikke åbnede jernbanemuseum.

Lørdag den 2. juni udflugt på Kystbanen med S 736 før indsættelse af styrevognstog.

Øst Jydsk Jernbane Societet

Foreningen, der havde erhvervet en del materiel fra privatbaner, er opløst. Man havde netop købt to Cxm-vogne og specialvogn 363 af DSB. Vognene henstår ved filialværkstedet i Århus Mølleeng. *(Togfløjten).*

Dansk Jernbane-Klub

På foranledning af Dansk Jernbane-Klub vil Danmarks ældste privatbanestation, Bandholm, nu blive fredet i klasse B. Det vil sige, at stationens ydre skal bevares uændret, mens interiøret gerne må moderniseres.

RICA autodele

ROSENGADE 28.8000 ÅRHUS C TELEFON 06-13 14 33*

Specialforretningen med komplet lager

i Elco karrosseridele, skærme

lyddæmpersystemer samt NGK tændrør

Skænk vin – skænk glæde fra

Viborg VINHANDEL

Sct. Mathiasgade 34 . 8800 Viborg . Telefon (06) 6278 08

Deres specialforretning i vin og spiritus

Fredericia

»Køb kun det bedste – det gør vi«
L. P. RASMUSSENS EFTF.
ved Eigil Jensen
Vesterbrogade 32 . Fredericia
Telefon 92 07 69
1. kl.s kød, flæsk
samt hjemmelavet pålæg

Køb brød med hjem til kaffen
DOLSGAARDS EFTF.
ved Jacob Toft
Nørrebrogade 26 – Fredericia
Telefon 92 19 21
1. kl.s lækkert brød og kager

Ind til ...
ESSO SERVICENTER
ved C. H. Marcussen
Treldevej 34 – Fredericia – Tlf. 92 51 51
Benzin, olie, vask, smøring, autoudstyr
Autoreparationer udføres med faglig
garanti

Hemmingsen

BRUGSKUNST
Gothersgade 45 – Fredericia
Telefon 92 74 80

Portrætfoto – Barnefoto – Brudfoto
så gå til ...
ANNE GRAMS EFTF.
ved Ludvig Dittmann
Fredericia – Telefon 92 08 38

Det store udvalg i kjoler, bluser
og nederdele finder man hos
ELSE'S KJOLER
Vesterbrogade 48 . Fredericia
Telefon 92 21 43
Kvalitetsvarer til absolutte bundpriser

FREDERICIA UDLEJNING
ved Jens P. Olsen

Kongensgade 20 . Fredericia
Telefon 92 48 80

Alt i maskin- og håndværktøj – Taljer –
Donkrafte – Stiger – Havefræsere m.m.
Til afdækning har vi såvel nye som
brugte presenninger

Erritsø

IND TIL ...

Vejle

Specialforretningen
med det førende udvalg ...

TÆPPE-FORUM
Borgvold 6 . Dæmningen 24 . Vejle
Telefon 83 03 83
DERES LAVPRIS-TÆPPEMARKED

Ind til ...

INDBO
Hvass' Eftef.
Grønnegade 12 . Vejle . Tlf. 82 01 77

Følg GULF-strømmen til
GULF service
ved E. Pedersen
Dæmningen 12 . Vejle . Tlf. 82 08 04
benzin – olie – vask – smøring
Stort udvalg i autotilbehør

Stedet for moderne hårpleje ...
Salon MADEMOISELLE
ved Anna Schmidt
Skovgade 25 . Toftebo . Tlf. 82 53 63
Speciale: Hårtoppe og parykker
NB. Lukket hver tirsdag

SPECIALFORRETNINGEN
med det førende udvalg ...
OSTEKYLDEN
ved P. Poulsen
Vestergade 33 – Vejle – Telf. 83 04 97
Alt i 1. kl.s vellagrede oste. – Stort
udvalg i udenlandske DESSERTOSTE

Horsens

Vor dækekspert er ...

Stort udvalg i radial- og diagonaldæk
samt helgummierede tyske slidbane-
dæk – hjulafbalancering og dækafret-
ning på moderne apparatur.
NB. Specialrabat til etatens folk

Centralvarme – dampanlæg – vand-,
gas-, sanitet- og blikkenslagerarbejde
– så ...

G. DALHOFF KNUDSEN
ingeniør m. a. f. i.
K. V. Kochs Eftf.
Kattesund 12 . Horsens . Tlf. 62 27 00
Tilbud og overslag gives uden forb.

ATELIER
fotografi

Børnefoto – portrætfoto – brudfoto
reklamefoto
AMALIEGADE 6 – HORSSENS
Telefon 61 03 05

Bliv sundere – dyrk motion ...
MOTIONCENTRET
ved Gunhild Madsen
statseksamineret gymnastikpædagog
Hj. af Smedegade og Mælketorvet
Horsens – Tlf. 62 14 12
Gratis information og prøvetime

Brande

Damerne går til ...
Salon »HOS ELIN«
Torvet . Brande . Telefon 18 05 60
Alt indenfor moderne hårpleje

Ikast

Skænk vin – skænk glæde fra ...
»VINSTOKKEN«
ved Peter Hansen
Strøget 8 . Ikast . Telf. 15 13 66
Specialforretningen med det førende
udvalg. – Aut. tipsforhandling

PERSONALIA

Danske Privatbaners Kontorforening

Foreningens formand siden 1968 stationsforstander C. O. Hansen, 50, Nakskov, er efter lægens henstilling fratrådt foreningens ledelse. Foreningens næstformand, trafikassistent Ole Wichmann, HFHJ Melby, varetager formandshvervet til næste delegeretmøde.

H. E. Rybro

80 ÅR!

Tirsdag den 22. maj fylder *Jernbane-Bladets* ansvarshavende redaktør, tidl. stationsmester H. E. Rybro, 80 år.

I »Den gamle redakteur« har vi et godt eksempel på, at et liv med »dampen oppe« fra morgen til aften, er den bedste medicin for en frisk og vågen tilværelse gennem de mange år. Rybros motto: »Gør hver dag til en festdag«, har smittet af i vide kredse og har hjulpet mange over triste perioder i livet. At dette motto også har præget det redaktionelle arbejde ved *Jernbane-Bladet*, kan alle læserne sikkert være enige om. Rybros store interesse for sin gamle etat har altid været noget fundamentalt i hans tilværelse. Men også hans menneskelige egenskaber sætter vi, der kender ham, meget højt. En bedre kammerat findes næppe.

Derfor! Hilsen og håndslag på 80 års dagen, og hjertelig til lykke.

v. j.

DØDSFALD

Overportør S. A. Jensen
fh. Fredericia, 81.
Lokofører C. Leegaard
fh. Nyborg, 81.
Depotbetjent J. K. C. Nielsen
dd Tåstrup, 62.
Rutebilchauffør H. R. Larsen
Ringsted, 53.
Lokofører E. E. Johansen
fh. Næstved, 49.
Portør V. J. Øster
Kbhvn. Gb, 44.

– og bøgerne kan De se
uden forbindende hos ...

Karl Andersens Boghandel
ved Niels Chr. Green
Østergade 12 . Struer . Tlf. 85 00 13

BOGHJØRNET

Under redaktion af Ulf Holstrup er på *Signalpostens* forlag udsendt et par hæfter, der på en særdeles udmærket måde i en næsten komplet række af fotos med banens stationer, materiel m.m., der alt i alt giver eftertiden et fyldestgørende historisk minde om de alt for tidligt udslettede baner. Billederne er optaget af den kendte jernbaneentusiast Erik V. Pedersen, der med sine fotos tilfulde levendegør vort motto:

*Skønhed, De ikke aner
findes langt private baner*

For modelbyggeren gives der her en række af muligheder for bygning af materiel og stationer, trinbrætter m.v.

Med kenskab til tidens priser på klicheer og bogtryk er hæfternes pris særdeles billige.

DANSKE PRIVATBANER

Fotohæfte 3 – TFJ
84 sider i kvart format,
hæfte med 145 fotos. Pris 23,00 kr.

DANSKE PRIVATBANER

Fotohæfte 4 – NKJ
52 sider, 89 fotos. Pris 16,00 kr.

Begge hæfter fås i boghandelen og kan bestilles ved at indbetale beløbene

Herning

DALLS

HERREMAGASIN

Bredgade 29–33 . Herning
HERREHABITTER
Specialitet: topmærket Sterling
Kamgarn – Twist – Trevira

Nyd en god kop kaffe
mens De venter

RUTEBILSTATIONENS KIOSK OG CAFETERIA

ved Henry Pedersen . Herning
Aviser – tobak – chokolade – pølser
Hot-dogs

Vi handler i ...

MEJERIUDSALGET

ved Aagaard Olesen
Søndergade 34, Herning. Tlf. 12 06 77
1. kls mejeriprodukter – lækkert brød
og kager, kolonialvarer samt øl og vand

Forkort rejsen

med en lommeroman fra

NØRREPORT KIOSK

ved Johs. Nielsen
H. C. Ørstedesvej 42 . Herning
Telefon 12 17 18
Aviser – uge- og månedsblade
samt papirartikler

TERMORUDER – BLYRUDER –
INDRAMNING ...

Glarimester Ole Ardal Simonsen

Ny Møllevej 5 . Herning
Telefon 22 11 70
Termoruder i standardmål
haves på lager
Åbningstilbud: Blyruder ÷ 10% rabat

Specialforretningen
med det store udvalg ...

GARDIN NYT

Bredgade 28 . Herning
Telefon 12 27 96
Vi tager mål, klipper, syr
og hænger op for Dem

TOFTEMARK FOTO

ved Mona Hermansen
Sjællandsgade 4, Herning. Tlf. 12 43 65
Finere portrætfotografering

Ålborg

NORVIN & LARSEN

Entreprenører
Entreprenørgården
Guldbæk pr. Godthåb
Telefon (08) 38 52 55
udfører arbejde for DSB

Ind til

SERVICENTER

ved Ib Simonsen
Jyllandsgade 22 - Ålborg - Tlf. 13 90 50
Stort udvalg i autoudstyr
Quick-service udføres
NB. Autoudlejning af nye Volvo - WW

Dyrevenner glæd jer ...

LYKKES DYREHANDEL

ved Mona og Benny Lykke
Kastetvej 15 . Ålborg . Tlf. 13 14 75
Ålborgs største udvalg i fugle,
fisk og planter m. m.
Vil De gøre lykke, så kig ind ...

HUNDEHUSET

ved Conni Elsberg
Søndergade 17 . Ålborg . Tlf. 13 32 30
1. kl.s professionel klipping - trimning
- frisering af alle racer
Specialfoder - Specialartikler
Fast dyrlæge-tilsyn

Vi handler med fordel hos ...

HAGSTRØM MUSIK

ved Willy Berg
Prinsensgade 38 . Ålborg
Telefon 13 29 01

Årstidens blomster, buketter, kranser
og dekorationer køber vi hos ...

SVENDS BLOMSTER

Borgergade 26 - Ålborg - Tlf. 13 29 35
Alt i frisk frugt og grønt

Specialforretningen med det førende
udvalg i boligtextiler ...

MAX tæpper og gardiner

Vesterbro 33 - Ålborg - Tlf. 13 33 55
NB. Vi tager mål - syr og opsætter
for Dem

Nørresundby

Specialforretningen med
det førende udvalg i
KJOLER - NEDERDELE -
STRIKVARER - SLACKS

DOMINA

Gågaden 7 . Nørresundby - Tlf. 17 24 05

Den elegante og moderne hårpleje
så gå til ...

»MINI-SALONEN«

ved Marna Petersen
Stationsvej 35, Nørresundby. Tlf. 171010

Klipping er grundlaget for enhver
frisur - og her er vi suveræne ...

JØRGEN ARILDSEN

Salon »Regina«
Brotorvet 1, Nørresundby. Tlf. 17 20 73

Hjørring

Vi handler i ...

DET BLAA HJØRNE

Jernbanegade 27 . Hjørring
Telefon 92 06 20
Kolonial - Vin - Tobak - Konserver
Bedst og billigst

Specialforretningen
med det store udvalg ...

BONBONNIEREN

BYENS KONFEKTURE CENTER
Strømgade 16 . Hjørring . Tlf. 92 15 35
Stedet for lækkermunde - også for Dem

Vær moderigtig klædt
- i tøj fra ...

BARBA-RELLA

Østergade 54 . Hjørring
Telefon 92 48 50

»Bag den gode smag«

KURT CARLSSENS BAGERI

(Dinesens Eftf.)
Østergade 50 . Hjørring . Tlf. 92 47 27
1. kl.s lækkert brød og kager
Bestillinger modtages gerne

BLYRUDER, TERMORUDER samt
BILLEDINDRAMNING - så gå til ...

GLARMESTER LARSEN

Jernbanegade 13, Hjørring . Tlf. 92 44 34
Såvel nybyg som reparationer udføres

Hjørring

De bedste tilbud får man hos ...

SYMASKINEIMPORTEN

ROYAL-CONSUL

ved Kaj Skinhøj
Jernbanegade 7, Hjørring. Tlf. 92 29 16

Frederikshavn

Alt ordnes ved begravelser og
ligbrænding

Frederikshavns Bedemandsforretning

ved Elisabeth Jepsen
Nørregade 2 - Telefon 42 28 19
eller Møbelgården (Børge Olsen)
Telefon 42 37 09
Egen rustvogn. Aft. kan træffes i hj.

Følg GULFSTRØMMEN til ...

GULF service

ved Jørgen Petersen
Barfredsvej 30 . Frederikshavn
Telefon 42 35 80
Benzin - Olie - Vask - Smøring
Autoudstyr
Quick-service udføres

Grenå

Deres fotograf ...

BENTHES FOTO

Solvangs Allé 9 . Grenå . Tlf. 32 07 62
Atelier- og selskabsfotografering
Åbningstid kl. 10-15

Specialforretningen
med det store udvalg ...

AKVARIKÆLDEREN

Lillegade . Grenå . Tlf. 32 27 93
(over for møntvask)
Alt i fugle - fisk - dyr - bure -
akvarier samt tilbehør

URE OG GULD

Fra ophørt forretning sælges med fem
års garanti:

Herreur, dato, helstål, før 350,- NU 125,-
Med aut. selvoptræk, før 575,- NU 190,-
Dameur, 14 k. guld, før 450,- NU 180,-
Med lænke, 14 k. mursten 350,-
Alle urene er med Incabloc.
Murstens armbånd, 7 rækker, tæt,
14 karats for 480,- NU 275,-
Halskæde, 7 rækker, forløb 600,-
Også tilbud i halskæder - alle mønstre
Ring eller skriv

GRENAA URIMPORT

Lillegade 31 . Telefon 0(6) 32 28 25

på girokonto 9 47 22: *Signalposten*, Dalbyvej 12, Brønshøj.

Fremads Folkebibliotek

De to næste bøger i Bogringens udgivelser er udkommet.

Henning Ipsen:

HR. GÆRLIKS KORTE BESØG

250 sider. Kr. 19,75, ib. 24,75

I abonnement kr. 17,75, ib. 21,75

Fremads Folkebibliotek/Bogringen.

Siden sin døbut i 1956 med »De tavse Huse« har Henning Ipsen placeret sig stadigt stærkere blandt de yngre danske forfattere. Fjernsynsspillet »Røgnvej og ingen penge« gjorde ham med et slag til en forfatter hvert barn i landet kendte og med »Hr. Gærliks korte besøg«, der nu genudsendes i Fremads Folkebibliotek, vandt han en kunstnerisk sejr af dimensioner.

Efter i månedsvis at have været afskåret fra kontakt med omverdenen er vinteren ved at slippe sit tag og regeringsskibet ankommer til den lille klippeø – delvis fæstning, delvis fangeø. Foruden det pust af forhåbning og afveksling i en træls daglig rutine medbringer skibet denne gang en fremmed, der går i land på øen.

Hr. Gærliks korte besøg har sat stærke kræfter i gang, hos fangerne, som gør mytteri og hos læseren, der ikke uden grund foruroliges – som kun et sandt mesterværk kan gøre det.

Henning Hjuler:

ROTTERNE

169 sider. Kr. 19,75, ib. 24,75

I abonnement kr. 17,75, ib. 21,75

Fremads Folkebibliotek/Bogringen.

Henning Hjuler, tidligere journalist nuværende pressesekretær i Søværnet, debuterede i 1970 med agentromanen »Hvor er Erika«, der med det samme placerede ham i den velskrivende elite blandt denne genres udøvere. Læsere såvel som anmeldere modtog både denne og fortsættelsen »Livstegn fra Erika-22« med begejstring og har med spænding afventet Henning Hjulers næste opus.

»Rotterne« er således Henning Hjulers tredje roman og bestemt en af de meget usædvanlige. Dr. Gabriel er læge i en middelstor provinsby ikke så langt fra hovedstaden, hvor pesten raser. Strenge kontrolforanstaltninger har hidtil skånet byen, men en dag ligger en ung pige for døden, ramt af den frygtede sygdom. Lægen står uforstående – hvordan er smitten kommet til

byen og hvorfor er det netop denne unge pige, der er blevet inficeret af sygdommen. En anelse vokser fra begyndelsen mistanke til vished. Endnu en af byens indbyggere dør og lavinen tager for alvor fart. Dr. Gabriel kæmper på to fronter, i sin egenskab af læge mod sygdommen og som videnskabsmand og sandhedssøger mod dens oprindelse.

GYLDENDALS TRANER

Joseph Heller:

PUNKT 22 I og II

Kr. 12,75 pr. bind

Det var en gang i tresserne jeg så »Punkt 22« som film. Jeg syntes ikke den film var særlig god, selv om der var en del gode typer, man kunne glæde sig over. Men romanen »Punkt 22« er til gengæld en sjov og vittig skrevet satire over de gængse krigsromaner. Der er ingen helte i denne bog. Der er ingen bloddryppende slag. Der er dårlig nok en fjende der skal bekæmpes. Men der er personskildring i højeste potens. Mennesker som bombeskytten, kaptajn i US Air Force, Yossarian, hans foresatte, major Major, der blev udnevnt til officer ved en fejltagelse, messeforstanderen Milo og feltpræsten Tappman, er nogle enkelte af de skøre portrætter der tegnes i »Punkt 22«. Der er mange flere på Pianosa-basen, hvor handlingen foregår, blandet med orlovstogter til pigerne i Rom. Barokke situationer veksler med grinagtige oprin og fuldstændig vanvittige oplevelser. I sådan en roman forekommer naturligvis også overdrivelser. Milos bombning af egne styrker er en sådan overdrivelse, absurd så det batter. Men »Punkt 22« er absolut et sjovt bekendtskab.

SPEKTRUM

Maj Sjöwall & Per Wahlöö

DET LUKKEDE RUM

Kr. 24,50

I Paperbackserien er udsendt »Det lukkede rum« af det kendte svenske forfatterpar. I »Den afskyelige mand« bliver kriminalkommissær Martin Beck hårdt såret af et skud i brystet. Da han omsider vender tilbage til arbejdet bliver han sat på en lille »hygge«-sag vedrørende et selvmord. Men denne tragedie kædes hen af vejen sammen med en serie bankkup, og så er Martin Beck midt i en forrygende forbryderjagt igen. Som vanligt beskriver forfatterparret politiets arbejde på en naturtro måde, og »Det lukkede rum« er, sine 300 sider til trods, fængslende og interessant fra start til mål.

v. j.

Herning

Når det gælder symaskiner – støvsugere og strikkemaskiner, går man til fagmanden ...

ved S. Godballe

Vestergade 14 – Herning – Tlf. 12 22 51
Demonstration i hjemmet uden forb.

Vi handler i specialforretningen med det førende udvalg ...

RAGNER SPORT

Bredgade 38 – Herning – Tlf. 22 15 15

Alt i sportsartikler

Vær prisbevidst – tank op hos ...

UNO-X SERVICE

Østergade – Herning Telf. 12 87 31

Benzin – olie – dæk – batteriservice

Stort udvalg i autoudstyr

Vi handler i ...

BREDGADES KIOSK

ved Yrsa og Jørgen Josiassen

Bredgade 14 . Herning . Telf. 12 03 52

Udenlandske tidsskrifter – aviser –

uge- og månedsblade samt stort

udvalg i billigbøger – telegrammer

– papirartikler

Vi handler med fordel hos ...

KRISTENT BOGCENTER

Silkeborgvej 12 . Herning . Telf. 12 53 85

Alt i religiøs litteratur – plader

båndkassetter samt nodehæfter

MODE-snit og kvalitet

– så gå til ...

BRANDENBURGS HERRESALON

Fonnesbechsgade . Herning

Telefon 22 12 20

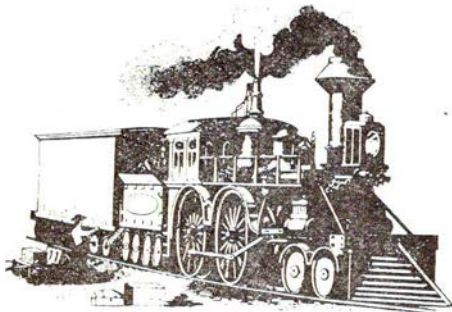
Alt indenfor moderne hårpleje

FORÅRS-JOURNALEN

For alle med fleksibel nostalgisk tankegang

*Folk har ikke noget mod at blive taget ved næsen
men opdages det, bliver de vrede*

Kofangeren snakker

Det vilde Vesten er ikke udelukkende en Hollywood-fantasi, hvilket fremgår af følgende hotelreglement, der var opslået i MacLeod House i Vestcanada i 1882:

Morgen- og aftensmad er inkluderet i prisen, men gæsterne må stjæle deres egen frokost.

Sømbeslåede støvler og sporer må ikke tages med i seng. Hunde må kun sove under sengen. Det er ikke tilladt at have mere end én hund pr. værelse.

Stearinlys, varmt vand og anden luksus betales ekstra, ligeledes håndklæder og sæbe. Håndklæder skiftes en gang om ugen.

Insektpulver sælges i baren.

Crap, stud poker og black jack kortspil spilles under direktionens ledelse.

Gæsterne må sove to pr. seng, hvis dette forlanges af direktionen.

Gæsterne kan bade frit i floden, men må sørge for eget håndklæde og sæbe.

Kun registrerede gæster vil blive tilladt at sove på gulvet i baren.

Gæster uden bagage må sove uden for og spise andre steder, indtil deres bagage ankommer.

Checks accepteres ikke. Betaling må ske i kontanter, guldstøv eller guldrandede papirer.

Når De har brug for en tjener eller et bud, skyd et hul gennem dørkarmen. To skud for isterninger, tre skud for et spil kort.

Gæsterne bedes stå op kl. 6. Dette er nødvendigt, da lagnerne skal bruges som duge.

Det er forbudt at give drikkepenge til tjenere eller kammerjomfruer. De gives til ejeren, som om fornødent fordeler dem.

Enhver væske (undtagen vand) sælges i baren.

Klager over kvaliteten eller kvantiteten af måltiderne er ikke tilladt. Hvis De ikke synes om køkkenchefen, må De flytte eller vil blive smidt ud. Det er strengt forbudt at øve vold mod kokken.

Besværlige eller larmende personer, også de, der skyder uden provokation, samt gæster der bliver slået ihjel, vil ikke få lov til at blive i lokalerne. Når gæster finder sig selv eller bagagen kastet over stakittet, kan de betragte det som opsigelse.

I tilfælde af ildebrand anmodes gæsterne om at undslippe hurtigst muligt.

Gæsterne må ikke stryge tændstikker eller spytte på loftet og ikke gå i seng med støvler på.

Betaling sker på forskud. Priserne, der kan forandres uden varsel, er: logi 25 dollars om måneden, kost og logi 50 dollars om måneden med træbænk at sove på. Kost og logi 60 dollar om måneden med seng at sove i.

Fuld garanti

– Er det nu ikke risikabelt at bære den dyre vin i en bærepose?

– Er der nogen garanti, hvis den går i stykker?

– Absolut garanti! – De får ganske gratis – en helt ny pose!

Det er så let at spørge

– Når han nu ligefrem var nærgående – hvorfor råbte du så ikke?

– Ja, ærlig talt – men lige straks troede jeg, det var dig – sådan opførte han sig!

Talefrihed

– Ja, undskyld dersom jeg har talt for længe. Jeg har ikke mit ur på mig.

En røst fra baggrunden:

– Der hænger en kalender på væggen.

Efter højmessen

– Kære provst Olsen, Deres prædiken i dag var som Guds fred og nåde!

– Åh, tak, tak. Hvordan kan De dog finde på en sådan sammenligning?

– Jo, den var over al forstand og uden ende!

Ved et sygeleje

– Ja, Thomas, siger lægen efter undersøgelsen. Det er muligt jeg kan hjælpe Dem, men så må De love mig at føre et pænt og sobert liv herefter.

Patienten tænkte lidt over lægens forslag og sagde så:

– Skal vi ikke lige først se hvordan jeg har det i morgen?

En røst fra graven

Henkasten af cigar- og cigaretstumper på gravene frabedes.

Menighedsrådet.

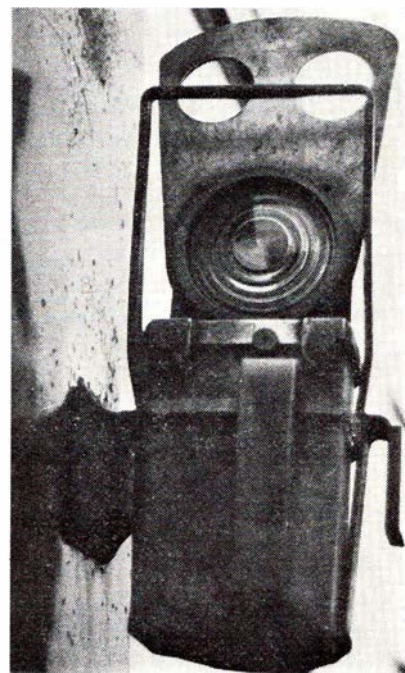
Dagens ret

Da kannibalen kom hjem med en indianer, sagde hans kone:

– Skal vi nu ha' fjerkræ igen!

– og så var der...

meteorologen der fik tørt på.

Randers

Vi anbefaler et besøg på den nyrestaurerede

D S B RESTAURANT

Randers

Et hurtigt spisested i hyggelige omgivelser

Ny vært: **Haubarth Johansen**

Jernbanens vognmand

M. O. MARKUSSENS EFTF.

ved Knud Thomsen

Godsekspeditionen - Randers

Telefon 42 05 80

Følg GULFSTRØMMEN til ...

GULF service

ved R. Sollok Mortensen

Strømmen 26 . Randers . Telf. 42 30 04

Benzin - Olieskift - Smøring

Autoudstyr - Quick-vask

Autoreparationer udføres

Ind til

ESSO SERVICENTER

ved Kurt Jørgensen

Århusvej 96 - Randers - Tlf. 42 32 63

Benzin - olie - vask - smøring - auto-

udstyr - Quick-service udføres - Selv-

vask i automat eller egne båse

Den personlige gave finder De hos ..

EIGIL NØHR

GULD - JUVELER

Rådhusstrøget 6, Randers. Tlf. 43 33 10

NB. Håndarbejde fremstillet på eget

værksted

Vi handler i

Konfekturførretningen

ved Søren Bach Sørensen

Vestergade 42 - Randers - Tlf. 43 48 05

Stort udvalg i chokolade og konfekturer

samt 1. kl.s lækkert brød og kager

Åbent til kl. 21

Forkort rejsen med en lommeroman fra

VESTERGADES KIOSK

Vestergade 8 - Randers - Tlf. 42 13 82

Aviser - uge- og månedsblade - lomme-

romaner - papirartikler

MODE - SNIT - KVALITET

..... så gå til

SALON METHEA

ved Aase Niebuhr

Søren Møllersgade 9 B - Randers

Telefon 43 23 08

Vort speciale: Hårtoppe - Fletninger
samt parykker

Tank op hos

MOBIL SERVICE

ved Kristian Lauest

Århusvej 79 - Randers - Tlf. 42 97 56

Stort udvalg i autoudstyr. Dæk- og

batteriservice samt quick-service udf.

NB. Husk kiosken med chokolade, is

tobaksvarer og blade

Det store udvalg i kvalitets-
og stilmøbler finder man hos ...

TIMM MØBLER

Hj. af Nygade/Rosengade . Randers

Telefon 42 06 54

Speciale: Alt i syrebehandlet eg

Viborg

NY TANDTEKNIK!

INGER GRØN NIELSEN

eksam. tandtekniker

Samsøvej 1 . Viborg . Telf. 62 45 30

Konsultation kl. 9-17. Lørdag lukket

Når det gælder RADIO - TV
BÅNDOPTAGERE - så gå til

**R A D I O -
S P E C I A
L I S T E N**

ved Leif Frydendahl

Ll. Sct. Hansgade 12 . Viborg

Telefon 62 04 06

Stort udvalg i de førende mærker ...

SALG - SERVICE - REPARATION

Vi handler i ...

KLOSTERVÆNGETS BAGERI

ved Birgith og Erik Hansen

Klostervænget . Viborg . Telf. 62 30 40

1. kl.s lækkert brød og kager

Bestillinger modtages gerne

Gå til fagmanden ...

Vejleveys Plæneklipperservice

Vejlevej 4 . Viborg . Telf. 63 83 93

Nyt værksted med alle moderne hjælpemidler. Salg, service samt reparationer af alle førende mærker. Udføres indenfor otte dage. Vi henter og bringer

Mathiasgades Konditori

og Bageri

ved Inge Andersen

Sct. Mathiasgade 28, Viborg, tlf. 620811

1. kl.s lækkert brød og kager

Bestillinger modtages gerne

Kjellerup

Hvorfor give mere - når De kan få
HØJ KVALITET til en LAV PRIS ...

FYRINGSOLIE

Telefon (06) 66 70 96

Ester Hansen . Demstrup . Kjellerup

Holstebro

Stedet for moderne hårpleje ...

SALON IRENE

ved Lena Oehlenschläger

Viborgvej 13, Holstebro. Telf. 42 23 42

1. kl.s individuel behandling udføres

Flere og flere kører på dæk fra

HOLSTEBRO DÆK LAGER

Gartnerivej 13 . Holstebro

Telefon 42 58 93

Stort udvalg i såvel nye som slidbane-

dæk. Vort speciale: Radialslidbanedæk

med samme garanti som fabriksnye ...

Vor leverandør er ...

VESTERGAARDS BLOMSTER

Nørregade 54 . Holstebro . Telf. 42 00 68

Alt i årstidens blomster - buketter

samt kranse og dekorationer

SKIVEVEJS BAGERI

Skivevej 34 . Telefon 42 03 92

RINGPARKENS BAGERI

Telefon 42 01 70

VESTEBROS BAGERI

Vesterbrogade 19 . Telefon 42 00 45

Spec.:

Herregårdsboller og Vesterhavsstænger

Søndagsåbning fra kl. 6-16

Vi kører til ...

MEJRUP MOSEBY

NY AUTO- OG PLADEVÆRKSTED

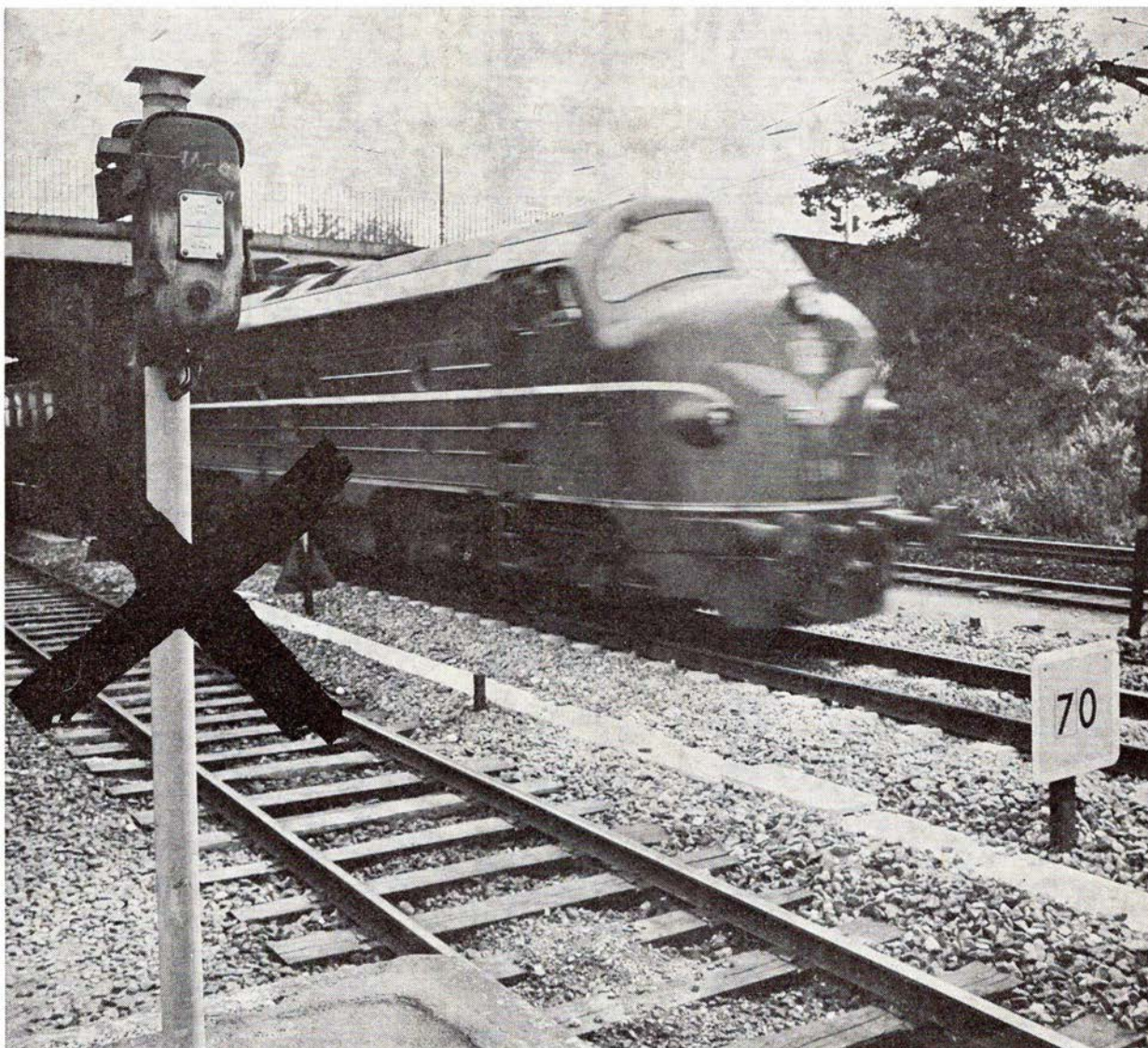
ved Mogens Kristensen

Holstebro . Telf. 42 65 05

Alt i pladearbejde og motorreparationer

udføres på alle vognmærker med fag-

lig garanti.

Signaltelefonerne i
den københavnske nærtrafik
afløses af
et radiotelefon-system
fra Storno

I samarbejde med DSB
har Storno udviklet
robuste og driftssikre
radiotelefoner
til banernes trækraftenheder

Storno

STORNO A/S . FABRIK FOR RADIOTELEFONSYSTEMER
VED AMAGERBANEN 21 . 2300 KØBENHAVN S